

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Робоча група НАН України з питань відкритої науки

Нормативні акти
НАН України з питань відкритої науки

Частина 2: Регламенти діяльності
складових інфраструктури відкритої науки НАН України

Нормативні акти НАН України з питань відкритої науки. Ч. 2: Регламенти діяльності складових інфраструктури відкритої науки НАН України / Робоча група НАН України з питань відкритої науки; ЦДІВТТ НАН України (упоряд.). Київ, 2025. 67 с.

Збірник містить Регламенти діяльності складових інфраструктури відкритої науки НАН України: Харвестера відкритої науки НАН України; Універсальної видавничої платформи журналів НАН України; Репозитарію наукових текстів НАН України, Репозитарій відкритих даних НАН України; Архіву препринтів НАН України.

ЗМІСТ

Регламент Харвестеру відкритої науки НАН України	4
Регламент Універсальної видавничої платформи журналів НАН України	15
Регламент Репозитарію наукових текстів НАН України. Вебсайт “Журнали установ НАН України”	26
Регламент Репозитарію відкритих даних НАН України	37
Регламент Архіву препринтів НАН України	53

ПОГОДЖУЮ
Академік-секретар
Відділення інформатики НАН України
академік НАН України
_____ Олександр ХІМІЧ

26 грудня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Інституту програмних систем
НАН України

23 грудня 2024 р. № 12-Н

СХВАЛЕНО
Протокол засідання робочої групи
з питань відкритої науки НАН України

26 грудня 2024 р. № 24/4

РЕГЛАМЕНТ

Харвестеру відкритої науки НАН України

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Терміни і визначення
3. Цілі використання
4. Розпорядник, Надавачі інформації, Користувачі Харвестеру
 - 4.1. Розпорядник Харвестеру
 - 4.2. Надавачі інформації для Харвестеру
 - 4.3. Користувачі Харвестеру
5. Порядок передання метаданих до Харвестеру
6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію
7. Застосування ліцензій відкритого доступу
8. Використання персональних даних

1. Загальні положення

1.1. Цей Регламент визначає порядок роботи Харвестеру відкритої науки НАН України (далі Харвестер) як елемента інфраструктури відкритої науки в НАН України, основні поняття, призначення, склад і структуру, основні засади організації та управління Харвестером. Регламент має на меті допомогти установам та менеджерам репозитаріїв у налаштуванні збору метаданих за допомогою Харвестеру, а також забезпечити максимальну ефективність використання кожного наукового репозитарію, підключеного до Харвестеру. Контент, проіндексований Харвестером, стає видимішим для дослідницької спільноти України і світу.

1.2. Харвестер — це програмний інструмент для автоматичного збору метаданих наукових періодичних видань НАН України та інформаційних ресурсів установ НАН України, редагування метаданих у Харвестері, передання їх до інших харвестерів тощо.

1.3. Регламент спрямовано на забезпечення реалізації заходів, передбачених Концепцією реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024 – 2030 роки, затвердженою постановою Президії НАН України від 29.11.2023 № 400. Регламент розроблено відповідно до розпорядження НАН України від 12.06.2024 № 350 з урахуванням законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів. Регламент враховує принципи відкритої науки та відкритого доступу, визначених: Рекомендацією ЮНЕСКО щодо відкритої науки 2021 р., Рекомендацією Комісії (ЄС) 2018/790 від 25.04.2018 щодо доступу до наукової інформації та її збереження, Директивою (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20.06.2019 щодо відкритих даних та повторного використання інформації державного сектору, Регламентом (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту та Ради від 28.04.2021 про заснування Рамкової програми досліджень та інновацій «Горизонт Європа», що визначає правила щодо її участі та розповсюдження, а також про скасування Регламентів (ЄС) № 1290/2013 та (ЄС) № 1291/2013, Модельною грантовою угодою Рамкової програми «Горизонт Європа» та іншими документами установ ЄС.

2. Терміни і визначення

2.1. *Дублінське ядро* — схема метаданих для опису інформаційних ресурсів репозитаріїв провайдерів даних.

2.2. *Електронна бібліотека* — розподілена документальна інформаційно-пошукова система, що функціонує на основі повнотекстових репозитаріїв (баз даних) і надає можливість створювати, зберігати та використовувати різноманітні колекції електронних документів інформаційних ресурсів (документів) у глобальній мережі комп'ютерів у зручному для користувачів вигляді.

2.3. *Запис* — сукупність метаданих, що описують окремий науковий цифровий ресурс чи об'єкт (текст, зображення, відео тощо), розташований у репозитарії. У Харвестері запис є інформаційним ресурсом.

2.4. *Інформаційна (автоматизована) система* — організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія зберігання та обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів.

2.5. *Інформаційний ресурс (ресурс)* — електронний документ або їх сукупність у автоматизованих інформаційних системах (електронних бібліотеках, архівах, базах даних

тощо).

2.6. *Користувач* — фізична особа, якій надається відкритий доступ по пошуку та перегляду інформаційних ресурсів Харвестеру, а саме записів метаданих і похідної від них інформації (наприклад, статистичної), та виконання переходу на домашню сторінку знайденого документа у репозитарії провайдера даних.

2.7. *Персональний електронний кабінет* — індивідуальна персоніфікована вебсторінка, за допомогою якої користувач здійснює роботу з інформаційними ресурсами, представленими у Харвестері.

2.8. *Провайдер / постачальник даних* — це людино-машинна програмна система, що підтримує створення і ведення одного чи більше репозитаріїв (бази даних, архівів, електронних бібліотек), здійснює публікацію своїх ресурсів, а також надає можливість доступу до своїх метаданих для їхнього використання в інших системах. Розпорядником провайдера даних є установа НАН України. Як правило, провайдер даних надає вільний доступ до своїх метаданих і, можливо але не обов'язково, надає вільний доступ до повних текстів своїх документів з ЕБ чи з інших інформаційних ресурсів. Провайдер даних може мати самостійний вебінтерфейс для організації пошуку, перегляду і доступу до своїх ресурсів, а також інші сервіси, що надаються кінцевим користувачам. Провайдер даних самостійно вирішує питання про відкритість власних інформаційних ресурсів і доступність до них. Зокрема, провайдер даних може ухвалити рішення про інтеграцію усіх або частини своїх інформаційних ресурсів на рівні метаданих у харвестері і для цього організує експорт відповідних метаданих у форматі узгодженого протоколу.

2.9. *Протокол OAI-PMH* — протокол OAI-PMH збору (харвестінгу) визначає механізм збору записів, що містять метадані інформаційних ресурсів, з репозитаріїв провайдерів даних. Він надає простий спосіб такого представлення метаданих, яке робить їх доступними для систем-агрегаторів інформаційних ресурсів. Зібрані в такий спосіб метадані можуть бути представлені в будь-якому форматі.

2.10. *Репозитарій* — електронний архів або сховище для довготривалого, постійного та надійного накопичення, зберігання, управління та розповсюдження інформаційних ресурсів. *Інституційний репозитарій* має відношення до наукових інформаційних ресурсів, отриманих у результаті досліджень певної наукової установи.

2.11. *Розпорядник Харвестеру* — юридична особа, яка безпосередньо забезпечує функціонування Харвестеру.

2.12. *Цільова сторінка* — сторінка HTML у Харвестері для доступу до наукової публікації, з якої можна отримати доступ до пов'язаних ресурсів.

2.13. Визначення термінів: «Відкрита наука», «Відкриті дослідницькі дані», «Відкритий доступ», «Дослідницькі дані», «Інформація з обмеженим доступом», «Інтерактивне надання доступу», «Ліцензія», «Ліцензія відкритого доступу на використання дослідницьких даних», «Ліцензії Creative Commons», «Метадані», «Науковий результат», «Принципи FAIR», «Службові дослідницькі дані» надано у Положенні про відкриту науку в НАН України, затверджене розпорядженням НАН України від 12.06.2024 № 350.

2.14. Інші терміни в цьому Регламенті вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та у Положенні про відкриту науку в НАН України.

3. Цілі використання

3.1. Призначенням Харвестеру є інтеграція, збір, накопичення, систематизація, зберігання в електронному вигляді метаданих наукових публікацій та інших результатів наукової та науково-технічної діяльності та надання пошуку та відкритого доступу до них засобами інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у відкритому середовищі світового наукового товариства.

3.2. Основними завданнями Харвестеру є:

- утворення єдиної точки відкритого доступу до наукових електронних ресурсів НАН України з метою спрощення пошуку в них та їх подальшої інтеграції у світовий науковий простір;
- забезпечення місця і способу централізованого та довготривалого зберігання в електронному вигляді метаданих наукових публікацій та інших результатів наукової та науково-технічної діяльності працівників наукових установ НАН України (далі — установ НАН України);
- сприяння підвищенню рейтингу наукових журналів установ НАН України шляхом ефективного представлення результатів наукової та науково-технічної діяльності у мережі Інтернет;
- збільшення цитування наукових публікацій працівників установ НАН України, докторантів, здобувачів вищої освіти;
- створення надійної та доступної системи обліку установ НАН України, авторів, що працюють в установах НАН України, напрямів їхньої наукової діяльності.

3.3. Основними функціями Харвестеру є:

- збір та інтеграція метаданих з різних джерел наукових електронних ресурсів у єдину точку доступу;
- кумулятивна — поповнення бібліотечного наукового фонду ресурсами з різних академічних джерел та їх збереження;
- пошукова та довідково-інформаційна — задоволення інформаційних запитів науковців з різних галузей знань;
- виявлення — система надає не тільки результати пошуку, а й активно допомагає користувачам відкривати нові та цікаві для них ресурси, система може запропонувати користувачеві релевантні статті, книжки, інші документи, засновані на його запиті, що сприятиме глибшому дослідженню теми;
- спільне використання — система допомагає користувачам поширювати інформацію та ресурси між колегами, друзями та соціальними мережами, що сприятиме ширшому доступу до знань та інформації;
- інтеграційна — система може бути провайдером даних до інших потужніших національних та світових інтеграційних систем.

3.4. Харвестер є універсальним за змістом науковим зібранням. Структура Харвестеру складається з переліку провайдерів даних, що, зокрема, охоплює наукові бібліотеки установ НАН України, які містять колекції різних наукових журналів; окремі наукові журнали установ НАН України; інституційні наукові електронні бібліотеки та репозитарії, що надають метадані Харвестеру. За необхідності відповідно до рішення керівництва ІПС НАН України до списку провайдерів даних можуть додаватися інші фонди та зібрання НАН України.

3.5. Тематичний склад Харвестеру визначається відповідно до поданих метаданих.

У Харвестері збираються та зберігаються метадані таких видів інформаційних ресурсів працівників установ НАН України:

- статті, монографії, препринти, підручники, звіти наукової та науково-технічної діяльності, лекційні і методичні матеріали, тематичні збірки, матеріали конференцій;
- наукові публікації працівників НАН України, які здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення у відкритому доступі з боку видавництва;
- автореферати та дисертації, захищені працівниками НАН України;
- аудіо-, відео- і картографічні ресурси, числові дані, електронні зображення, інтерактивні мультимедійні ресурси, що мають науковий характер;
- інші матеріали наукового, освітнього та науково-методичного призначення, створені в установах НАН України.

3.5. Харвестер структурується:

- за провайдерами даних установ НАН України;
- за авторами інформаційних ресурсів;
- за мовами, якими представлено інформаційні ресурси;
- за видами інформаційних ресурсів.

3.6. Хронологічні рамки дати публікацій інформаційних ресурсів (рік публікації) для Харвестеру не встановлюються.

3.7. Харвестер створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу VuFind (розробка університету Вілланова, США), що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting), дозволяючи, з одного боку, збирати метадані з електронних бібліотек або репозитаріїв відкритого доступу, що також підтримують цей протокол, а з іншого — інтегрувати Харвестер до інших міжнародних наукових реєстрів та агрегаторів, як-от ROAR, OpenDOAR, BASE, OpenAire, CORE тощо.

3.8. Харвестер автоматично поповнюється метаданими інформаційних ресурсів шляхом регулярного запуску процедури їх збору із зареєстрованих у Харвестері джерел, провайдерів даних. Збір даних повторюється з періодичністю, яка визначається Службою супроводження.

3.9. Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Однак кожному з видів ресурсів рекомендуються для використання такі формати:

Ресурс	Файловий формат	Розширення
Тест	Adobe PDF	pdf
Презентація	Microsoft PowerPoint	ppt
Таблиці	Microsoft Excel	xls
Зображення	JPEG, GIF, PNG	jpg, gif, png

4. Розпорядник, Надавачі інформації, Користувачі Харвестеру

4.1. Розпорядник Харвестеру

4.1.1. Розпорядником і утримувачем Харвестеру є Інститут програмних систем Національної академії наук України (ІПС НАН України) відповідно до розпорядження

Президії НАН України від 07.02.2023 № 67 (далі — Розпорядник).

4.1.2. Розпорядник забезпечує:

- підтримку функціонування програмно-технічних засобів Харвестеру та їх оновлення за необхідності;
- підтримку цілісності та інформаційної безпеки репозитарію Харвестеру;
- підключення до Харвестеру репозитаріїв провайдерів даних, в яких інформаційні ресурси мають метадані відповідно до Дублінського ядра, а також підтримується протокол передачі метаданих OAI PMH;
- надання користувачам та провайдерам даних онлайн-інструкцій з пошуку та перегляду інформаційних ресурсів і організації взаємодії Харвестеру з провайдерами даних;
- накопичення, збереження, систематизацію, відтворення, оприлюднення та поширення в електронному форматі метаданих інформаційних ресурсів.

4.1.3. Розпорядник Харвестеру має право в односторонньому порядку вносити зміни в цей Регламент, зокрема й викладати його в новій редакції. Регламент набуває чинності з дня розміщення на вебресурсі Харвестеру.

4.2. Надавачі інформації для Харвестеру

4.2.1. Надавачі інформації передають Метадані для Харвестеру, що виконується Службами підтримки функціонування провайдерів даних, розпорядниками яких є установи НАН України. Репозитарії провайдера даних є носіями метаданих, що автоматично передаються у Харвестер.

4.2.2. Установа НАН України, як розпорядник провайдера даних, забезпечує:

- Якість даних. Має бути забезпечена висока якість метаданих, що передаються, та власних інформаційних ресурсів, до яких можна отримати доступ у Харвестері, з урахуванням точності, актуальності та повноти інформації. Повинні дотримуватися стандарти і норми для форматування і структурування даних.
- Доступність і надійність. Інформаційні ресурси мають бути доступні для запитів у будь-який час із мінімальними простоями. Для цього забезпечується їх надійне зберігання і резервне копіювання для запобігання втрат.
- Безпеку. Необхідно гарантувати безпеку інформаційних ресурсів, включно із захистом від несанкціонованого доступу, зламу і витоків інформації. Повинні бути реалізовані механізми аутентифікації та авторизації доступу.
- Дотримання законодавства. Необхідно дотримуватись чинного законодавства в галузі захисту даних. Повинні бути передбачені механізми для захисту персональних даних та інформації з обмеженим доступом.
- Інтероперабельність. Інформаційні ресурси мають бути надані в стандартизованих форматах, що підтримують легку інтеграцію та обмін між різними системами і сервісами. Бажана підтримка відкритих стандартів і API для спрощення інтеграції.
- Технічну підтримку та службу підтримки. Провайдер даних повинен надавати якісну технічну підтримку для вирішення питань і проблем, що виникають. Бажані регулярні оновлення даних і покращення сервісу.
- Гнучкість і масштабованість. Система має бути здатна адаптуватися до мінливих вимог і обсягів даних. Повинна бути передбачена можливість масштабування сервісу відповідно до зростання потреб.

4.3. Користувачі Харвестеру

4.3.1. Будь-яка особа може звернутись до Харвестеру з метою отримання інформації про розташовані метадані, включаючи адресу розміщення самих інформаційних ресурсів, без будь-яких обмежень. Метадані, що розташовані в Харвестері, є інформаційними ресурсами відкритого доступу.

4.3.2. Будь-яка особа може зареєструватись у Харвестері. Реєстрація передбачає зазначення імені, прізвища та адреси електронної пошти особи. Зареєстрований користувач додатково може: переглядати історію своїх пошукових запитів, створювати і редагувати списки вибраних документів, ділитися ними з іншими користувачами, додавати або вибирати свої власні теги для каталогізації чи пошуку ресурсів, залишати відгуки, коментарі та оцінки до документів, а також читати відгуки інших користувачів. Реєстрація, пошук, перегляд та інші можливості Харвестеру, що надаються користувачам, описані у додатку «Інструкція користувача з перегляду та пошуку інформаційних ресурсів в Харвестері відкритої науки НАН України».

4.3.3. Технічна підтримка надається користувачам шляхом розміщення технічної документації на сайті Харвестеру та консультацій і відповідей на запитання через електронну пошту harvest@nas.gov.ua. Технічна підтримка електронною поштою надається у робочий час у робочі дні. Відповідь надсилається протягом наступних трьох робочих днів після отримання запиту.

4.3.4. Користувачі можуть користуватись усіма функціями, які надаються Харвестером, з урахуванням розширення цих функцій для зареєстрованих користувачів.

5. Порядок передання метаданих до Харвестеру

5.1. Управління Харвестером здійснює ІПС НАН України. Для підтримки функціонування Харвестеру ІПС НАН України створює Службу супроводу. Програмне забезпечення Харвестеру та всі його інформаційні ресурси, включно з резервними копіями, зберігаються на серверах, що виділяються НАН України.

5.2. Установа НАН України самостійно вирішує питання про відкритість своїх інформаційних ресурсів в інтернеті та доступність до них, зокрема самі ресурси та їхні метадані. У зв'язку з цим Харвестер без будь-якого дозволу самостійно та автоматично проводить сканування інформаційних ресурсів установ НАН України, що розташовані в інтернеті, та у разі відкритості та коректного представлення метаданих виконує їх імпорт, індексацію і надає можливість усім користувачам виконання пошуку та, за необхідності, переходу до репозитарію установи НАН України для можливого отримання самого інформаційного ресурсу. Для такого автоматичного імпорту потрібно виконання двох умов:

- інформаційні ресурси репозитарія установи НАН України описані схемою метаданих Дублінського ядра;
- репозитарій підтримує стандартний протокол обміну метаданими OAI PMH.

Перелік провайдерів даних установ НАН України та їхні вебадреси «точок входу» для Харвестеру формує та вносить до Харвестеру Служба супроводу.

5.3. Установа НАН України може самостійно ухвалити рішення про передання метаданих своїх інформаційних ресурсів до Харвестеру. У цьому випадку відповідальна особа установи НАН України звертається із заявкою до Служби супроводу Харвестеру через її електронну скриньку. Заявка подається в установленій формі, в якій обов'язково вказуються такі дані: URL-адреса репозитарію, назва установи українською та англійською мовами, а також прізвище, ім'я, електронна адреса та (можливо) номер мобільного телефону особи, відповідальної за підтримку функціонування репозитарію.

5.4. Детальний опис вимог до установ НАН України, до функціонування інтерфейсу ОАІ РМН, складу та призначення метаданих, а також до процедур внесення, оновлення і видалення контенту, описані у додатку «Інструкції з реєстрації та розміщення метаданих у Харвестері відкритої науки НАН України».

5.5. Усі суперечливі питання щодо включення або виключення інформаційних ресурсів установ НАН України до/з Харвестеру та взаємодії Харвестеру з провайдерами даних установ НАН України вирішує керівництво ІПС.

5.6. Укладання договорів з установами НАН України для розміщення в Харвестері метаданих наукових інформаційних ресурсів у відкритому доступі не передбачається. Метадані установ НАН України розміщуються в Харвестері або автоматично, або на основі Заявки, як це визначено в п. 5.3 цього Регламенту.

6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію

6.1. Припускається, що метадані інформаційних ресурсів, представлені в Інтернеті установою НАН України у відкритому доступі, можуть агрегуватися Харвестером без будь-яких обмежень зі сторони установи НАН України. Харвестер може імпортувати їх, зберігати, систематизувати, обробляти, організовувати пошук і надавати результати пошуку всім користувачам. Харвестер також може передавати ці метадані іншим агрегаторам відомчого, національного та міжнародного рівнів.

6.2. Що стосується самих інформаційних ресурсів, то політика доступу до них і механізми її підтримки визначають і забезпечують установи НАН України. Установи НАН України можуть інформувати Харвестер, яка саме політика доступу встановлена для кожного інформаційного ресурсу, метадані якого передаються, для того, щоб Харвестер інформував про це своїх користувачів, а також інші харвестери.

6.3. Відповідно до правил, прийнятих у світі електронних сховищ (зокрема в OpenAire), застосовується такий класифікатор прав доступу до інформаційних ресурсів (COAR Controlled Vocabularies for Repositories, <https://vocabularies.coar-repositories.org/>):

- embargoed access;
- metadata only access;
- open access;
- restricted access.

6.3.1. *Ембарго* (embargoed access) — безпосередній відкритий доступ надається лише до метаданих, а відкритий доступ до самого інформаційного ресурсу затримується до певної дати. Ембарго можуть вимагати видавці, спонсори або автори (наприклад, у випадку авторефератів і дисертацій).

6.3.2. *Доступ лише до метаданих* (metadata only access) — стосується інформаційного ресурсу, доступ до якого обмежено лише метаданими. Сам ресурс описується метаданими, але він недоступний безпосередньо через систему чи платформу, а також не може бути посиланням на копію відкритого доступу у зовнішньому журналі чи архіві.

6.3.3. *Відкритий доступ* (open access) — стосується інформаційного ресурсу, який є постійно доступним і безкоштовним для всіх в Інтернеті, без фінансових і технічних перешкод. Інформаційний ресурс або зберігається в репозиторії, або посиляється на зовнішній журнал або архів.

6.3.4. *Обмежений доступ* (restricted access) — стосується ресурсу, доступного у системі з певним типом обмеження відкритого доступу. Наприклад, щоб отримати доступ

до ресурсу, користувач повинен надіслати електронний лист автору або системному адміністратору, або доступ до ресурсу обмежено певною спільнотою (наприклад, обмеженою до університетської спільноти).

6.4. Якщо інформаційний ресурс не містить метаданих про права доступу, то Харвестер за замовченням визначає його як «open access».

7. Застосування ліцензій відкритого доступу

7.1. Відкритий доступ до метаданих видань НАН України та установ НАН України, наукових публікацій у цих виданнях, препринтах, дослідницьких даних здійснюється згідно з пунктом 7.8. Положення про відкриту науку в НАН України на умовах ліцензії CC0 1.0 «Універсальна — Передання до Суспільного Надбання (CC0 1.0 Universal (CC0 1.0) Public Domain Dedication), що передбачає передання метаданих у суспільне надбання з можливістю копіювати, змінювати, розповсюджувати і відтворювати метадані в некомерційних та комерційних цілях. Інформація щодо застосування ліцензії CC0 1.0 для метаданих зазначається установами НАН України, які створюють метадані, на своїх вебсайтах.

8. Використання персональних даних

8.1. Харвестер здійснюватиме автоматичний збір метаданих наукових періодичних видань НАН України та інформаційних ресурсів провайдерів даних установ НАН України, де згода авторів на обробку і поширення їх персональних даних у відкритому доступі забезпечується відповідною науковою установою як володільцем і розпорядником персональних даних.

8.2. Харвестер надає користувачам відкритий доступ по пошуку та перегляду інформаційних ресурсів, де реєстрація не є обов'язковою і здійснюється за бажанням користувача.

Під час реєстрації у персональному електронному кабінеті Харвестеру користувачі вказують своє ім'я, прізвище, адресу електронної пошти та пароль. Зазначені ім'я та прізвище користувача можуть бути вигаданими. Користувач може змінити свої персональні дані.

Термін зберігання персональних даних не обмежений, але не більше, ніж це необхідно відповідно до мети їх обробки.

Персональні дані можуть бути видалені з Харвестеру або самим користувачем, або Службою супроводу, якщо користувач не дотримується правил користування Харвестером.

8.3. Володільцем і розпорядником наданих користувачами персональних даних є Інститут програмних систем НАН України.

Персональні дані авторів та співавторів зберігаються в автоматизованих системах і на електронних носіях в Інституті програмних систем НАН України за адресою: просп. Академіка Глушкова, 40, корп. 5, Київ, Україна, 03187.

8.4. Метою використання персональних даних є отримання користувачем додаткових можливостей, зокрема:

- створювати і переглядати історію своїх пошукових запитів та їх результатів;
- створювати і редагувати списки вибраних документів, а також ділитися ними з іншими користувачами;
- залишати відгуки, коментарі та оцінки до документів, а також читати відгуки інших користувачів;

— підписуватися на RSS-канали для отримання новин про нові документи за темами, що цікавлять;

— використовувати різні інструменти для роботи з документами, як-от експорт у формати BibTeX, EndNote, RefWorks, Zotero тощо, надсилати електронною поштою, друкувати цитування тощо.

8.5. Харвестер забезпечує безпечне зберігання персональних даних з метою унеможливлення несанкціонованого доступу до них. Харвестер не передає персональних даних третім особам та іншим сайтам, крім випадків, коли така передача є вимогою законодавства.

8.6. Користувач як суб'єкт персональних даних, відповідно до Закону України «Про захист персональних даних», має право:

1) знати про джерела збирання, місцезнаходження своїх персональних даних, мету їх обробки, місцезнаходження чи місце проживання (перебування) володільця чи розпорядника персональних даних або дати відповідне доручення щодо отримання цієї інформації уповноваженим ним особам, крім випадків, встановлених законом;

2) отримувати інформацію про умови надання доступу до персональних даних, зокрема інформацію про третіх осіб, яким передаються його персональні дані;

3) на доступ до своїх персональних даних;

4) отримувати не пізніше як за тридцять календарних днів з дня надходження запиту, крім випадків, передбачених законом, відповідь про те, чи обробляються його персональні дані, а також отримувати зміст таких персональних даних;

5) пред'являти вмотивовану вимогу володільцю персональних даних із запереченням проти обробки своїх персональних даних;

6) пред'являти вмотивовану вимогу щодо зміни або знищення своїх персональних даних будь-яким володільцем та розпорядником персональних даних, якщо ці дані обробляються незаконно чи є недостовірними;

7) на захист своїх персональних даних від незаконної обробки та випадкової втрати, знищення, пошкодження у зв'язку з умисним приховуванням, ненаданням чи несвоєчасним їх наданням, а також на захист від надання відомостей, що є недостовірними чи ганьблять честь, гідність та ділову репутацію фізичної особи;

8) звертатись із скаргами на обробку своїх персональних даних до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або до суду;

9) застосовувати засоби правового захисту в разі порушення законодавства про захист персональних даних;

10) вносити застереження стосовно обмеження права на обробку своїх персональних даних під час надання згоди;

11) відкликати згоду на обробку персональних даних;

12) знати механізм автоматичної обробки персональних даних;

13) на захист від автоматизованого рішення, яке має для нього правові наслідки.

8.7. Користувачі надають згоду на обробку персональних даних шляхом їх внесення у персональний електронний кабінет у процесі виконання процедури своєї реєстрації.

ПОГОДЖУЮ
Академік-секретар
Відділення інформатики НАН України
академік НАН України
_____ Олександр ХІМІЧ

26 грудня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Видавничого дому
«Академперіодика» НАН України

26 грудня 2024 р. № 54

СХВАЛЕНО
Протокол засідання робочої групи
з питань відкритої науки НАН України

26 грудня 2024 р. № 24/4

РЕГЛАМЕНТ

**Універсальної видавничої платформи
журналів НАН України**

Київ — 2024

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Терміни і визначення
3. Цілі використання
4. Розпорядник, Надавачі інформації, Користувачі Видавничої платформи
 - 4.1. Розпорядник Видавничої платформи
 - 4.2. Надавачі інформації для Видавничої платформи
 - 4.3. Користувачі Видавничої платформи
5. Порядок розміщення журналів НАН України на Видавничій платформі
6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію
7. Застосування ліцензій відкритого доступу
8. Використання персональних даних

Додаток А. Договір між Видавничим домом «Академперіодика» НАН України і установою НАН України — засновником / співзасновником журналу відкритого доступу НАН України

1. Загальні положення

1.1. Цей Регламент Універсальної видавничої платформи журналів НАН України (далі Регламент) регулює відносини щодо відкритого доступу до наукових видань, які створюються в наукових установах НАН України.

1.2. Регламент визначає порядок роботи Універсальної видавничої платформи журналів НАН України (далі Видавнича платформа).

1.3. Регламент характеризує порядок взаємодії Видавничої платформи, суб'єктів відкритої науки й інших елементів інфраструктури відкритої науки НАН України.

1.4. Регламент спрямовано на забезпечення реалізації заходів, передбачених Концепцією реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024–2030 роки, затвердженою постановою Президії НАН України від 29.11.2023 № 400. Регламент розроблено відповідно до розпорядження НАН України від 12.06.2024 № 350 з урахуванням законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів. Регламент враховує принципи відкритої науки та відкритого доступу, визначених: Рекомендацією ЮНЕСКО щодо відкритої науки 2021 р., Рекомендацією Комісії (ЄС) 2018/790 від 25.04.2018 щодо доступу до наукової інформації та її збереження, Директивою (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20.06.2019 щодо відкритих даних та повторного використання інформації державного сектору, Регламентом (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту та Ради від 28.04.2021 про заснування Рамкової програми досліджень та інновацій «Горизонт Європа», що визначає правила щодо її участі та розповсюдження, а також про скасування Регламентів (ЄС) № 1290/2013 та (ЄС) № 1291/2013, Модельною грантовою угодою Рамкової програми «Горизонт Європа» та іншими документами установ ЄС.

2. Терміни і визначення

2.1. Визначення термінів: «Відкрита наука», «Відкриті дослідницькі дані», «Відкритий доступ», «Дослідницькі дані», «Інформація з обмеженим доступом», «Інтерактивне надання доступу», «Ліцензія», «Ліцензія відкритого доступу на використання дослідницьких даних», «Ліцензії Creative Commons», «Метадані», «Науковий результат», «Принципи FAIR», «Службові дослідницькі дані» надано у Положенні про відкриту науку в НАН України, затвердженому розпорядженням НАН України від 12.06.2024 № 350.

2.2. Інші терміни в цьому Регламенті вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та у Положенні про відкриту науку в НАН України.

3. Цілі використання

3.1. Видавнича платформа — вебресурс, що забезпечує відкритий доступ до електронних версій журналів НАН України, підтримання їх видимості для різних пошукових систем у мережі Інтернет через вебпортал платформи і є елементом інфраструктури відкритої науки НАН України відповідно до п. 5.4. [Положення про відкриту науку в НАН України](#), затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 (далі Положення про відкриту науку в НАН України).

3.2. Видавнича платформа представлена через портал у мережі Інтернет за адресою: <https://nasu-periodicals.org.ua/>

3.3. На Видавничій платформі розміщуються журнали НАН України, які відповідають вимогам до журналу відкритого доступу, визначеним [Положенням про журнал відкритого доступу Національної академії наук України](#), що затверджено постановою Президії НАН України від 20.03.2024 № 127.

3.4. Підставою для розміщення журналів НАН України на Видавничій платформі є договір між Видавничим домом «Академперіодика» НАН України і установою НАН України — засновником / співзасновником журналу відкритого доступу НАН України (далі Надавач інформації) (додаток А).

3.5. Мовами Видавничої платформи, які використовуються для її інтерфейсу, є українська та англійська.

4. Розпорядник, Надавачі інформації, Користувачі Видавничої платформи

4.1. Розпорядник Видавничої платформи

4.1.1. Розпорядником і утримувачем Видавничої платформи є Видавничий дім «Академперіодика» Національної академії наук України відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67 (далі Розпорядник).

4.1.2. Для забезпечення роботи Видавничої платформи Розпорядник використовує відкрите програмне забезпечення Open Journal System (OJS).

4.1.3. Розпорядник відповідно до укладених договорів з Надавачами інформації відкриває на Видавничій платформі кабінети журналів відкритого доступу НАН України, налаштовує профілі журналів, надає методичні консультації з користування Видавничою платформою (наповнення поточною інформацією, міграція сайтів з інших систем, перенесення архівів, упровадження електронних редакцій).

4.1.4. Розпорядник розміщує на платформі:

— ліцензійний договір на використання твору (додаток Б) та електронний ліцензійний договір на використання твору (договір приєднання) (додаток В), форма яких затверджена розпорядженням Президії НАН України від 13.06.2024 № 352;

— інформацію щодо ліцензій Creative Commons (CC) — тип, обсяг, умови застосування.

4.1.5. Розпорядник забезпечує надання метаданих наукових статей, оприлюднених у журналах відкритого доступу НАН України, розпоряднику Харвестера НАН України і Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського після отримання інформації від Надавача.

4.2. Надавачі інформації для Видавничої платформи

4.2.1. Надавачами інформації для Видавничої платформи є установи НАН України — суб'єкти у сфері медіа, які є засновниками / співзасновниками журналів відкритого доступу і з якими укладено відповідні договори.

4.2.2. Надавачі здійснюють наповнення власних вебресурсів на Видавничій платформі, керуючись Положенням про журнал відкритого доступу НАН України, іншими нормативними актами НАН України, цим Регламентом і договорами, укладеними з Розпорядником Видавничої платформи.

4.3. Користувачі Видавничої платформи

4.3.1. Користувачами є особи, які використовують матеріали, оприлюднені Надавачами та/або Розпорядником на Видавничій платформі на умовах відкритого доступу.

4.3.2. Використання матеріалів, оприлюднених на Видавничій платформі, здійснюється без реєстрації Користувачів.

4.3.3. Користувачі Видавничої платформи мають право використовувати матеріали, оприлюднені на Видавничій платформі, з дотриманням вимог Закону України «Про авторське право і суміжні права», законодавства України у сфері інформації відповідно до умов ліцензій відкритого доступу CC для наукових публікацій та інших оприлюднених на Видавничій платформі матеріалів, а також з урахуванням вимог [Положення про відкриту науку в НАН України](#) (розділ 7.9 «Використання наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних, що оприлюднені у відкритому доступі користувачами на умовах ліцензій Creative Commons»).

4.3.4. Відповідно до п. 7.9 Положення про відкриту науку в НАН України особи (користувачі), які використовують наукові публікації, оприлюднені у періодичних наукових виданнях НАН України та установ НАН України, зобов'язані здійснювати використання зазначених об'єктів відповідно до вимог ліцензій CC. Основні положення ліцензій і повний текст ліцензій CC українською та англійською мовами наведені на сайті Creative Commons: <https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

4.3.5. Рекомендації щодо застосування Користувачами наукових публікацій, до яких надано інтерактивний доступ за ліцензіями CC, джерела ліцензій CC, приклади посилань користувачів на зазначені наукові публікації наведені у [Рекомендаціях з використання користувачами копій наукових публікацій, які опубліковано або до яких забезпечено інтерактивне надання доступу на умовах ліцензій Creative Commons](#) (додаток 5 до [Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України](#), затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами)).

5. Порядок розміщення журналів НАН України на Видавничій платформі

5.1. Інформацію стосовно журналів відкритого доступу НАН України на відповідних вебресурсах журналів у межах Видавничої платформи розміщують Надавач і Розпорядник.

5.2. Порядок розміщення інформації Надавачами стосовно відповідних журналів відкритого доступу НАН України на вебресурсах Видавничої платформи визначається в договорі, укладеному з Розпорядником, і передбачає:

— викладення метаданих статей журналів відкритого доступу НАН України в обсязі, необхідному та достатньому для отримання і реєстрації цифрових ідентифікаторів об'єктів (DOI) відповідно до подання вказаних журналів до друку;

— викладення повних текстів статей у форматі pdf або іншому придатному для забезпечення машинного зчитування, скачування, онлайнного читання і контекстного пошуку форматах одночасно з поданням відповідних журналів до друку;

— зазначення посилань на препринти відповідних наукових статей чи/або пов'язаних із ними відкритих даних (за наявності).

5.3. Умови і порядок захисту авторського права, дотримання академічної етики, подання, опрацювання, коригування і відкликання матеріалів, оприлюднених у журналах відкритого доступу НАН України, є відповідальністю Надавача та Розпорядника і мають відповідати законодавству України, Положенню про відкриту науку в НАН України та

іншим актам НАН України, а також бути викладені в положенні про журнал і наявні у відкритому доступі на вебресурсі цього журналу.

6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію

6.1. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію у разі опублікування науковими журналами наукових публікацій та розміщення журналів відкритого доступу НАН України здійснюється Надавачами, Розпорядником, Користувачами відповідно до:

— законодавства України, зокрема Закону України «Про авторське право і суміжні права»;

— [Положення про відкриту науку в НАН України](#), затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 (п. 4, 6, 8), розпорядження Президії НАН України від 13.06.2024 № 352 «Про внесення змін до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України щодо застосування ліцензій відкритого доступу» ([п. 6.2 Положення, додатки 1—6](#));

— ліцензійного договору на використання твору на умовах відкритого доступу або електронного ліцензійного договору приєднання на використання твору на умовах відкритого доступу, укладених з авторами наукових публікацій (примірні форми договорів затверджено розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 ([додатки 1, 2](#)));

— інших актів НАН України;

— договорів між Надавачами та Розпорядником.

6.2. Якщо Надавачам та/або Розпоряднику стане відомо про:

— дії третіх осіб, що порушують авторське право на наукові публікації, розміщені на Видавничій платформі;

— пред'явлення до сторін або однієї з них претензій чи позовів з приводу порушення авторського права, розкриття інформації з обмеженим доступом щодо наукових публікацій інших осіб;

— недотримання авторами наукових публікацій законодавства з охорони авторського права та захисту інформації з обмеженим доступом,

6.3. Сторони негайно після того, як їм стане про це відомо:

— зобов'язані повідомляти одна одну про всі зазначені випадки порушення законодавства;

— будуть здійснювати дії щодо захисту прав та інтересів сторін відповідно до чинного законодавства України.

6.4. Якщо Розпорядником або Надавачами отримано заяву про припинення порушення авторського права у творі, дії відповідної сторони визначаються згідно зі ст. 56 «Порядок припинення порушень авторського права і суміжних прав з використанням мережі Інтернет» Закону України «Про авторське право і суміжні права».

6.5. Якщо Розпорядником або Надавачем отримано заяву щодо наведення у науковій публікації, розміщеній на Видавничій платформі, інформації з обмеженим доступом, дії відповідної сторони визначаються чинним законодавством.

7. Застосування ліцензій відкритого доступу

7.1. Види ліцензій відкритого доступу для наукових публікацій в журналах НАН України, що розміщуються на Видавничій платформі, та вимоги щодо їх використання, а також вид ліцензії відкритого доступу для метаданих визначені:

— п. 7 Положення про відкриту науку в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 (зі змінами);

— п. 6.2 Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами) та додатками [1—6](#) до Положення:

- 1) Примірня форма ліцензійного договору на використання твору на умовах відкритого доступу;
- 2) Примірня форма електронного ліцензійного договору приєднання на використання твору на умовах відкритого доступу;
- 3) Правила щодо зазначення ліцензій Creative Commons та знака авторського права;
- 4) Рекомендації з зазначення ліцензій Creative Commons у ліцензійному договорі на використання твору на умовах відкритого доступу та електронному ліцензійному договорі приєднання на використання твору на умовах відкритого доступу;
- 5) Рекомендації з використання користувачами копій наукових публікацій, які опубліковано або до яких забезпечено інтерактивне надання доступу на умовах ліцензій Creative Commons;
- 6) Рекомендації щодо порядку укладання електронного ліцензійного договору приєднання на використання твору на умовах відкритого доступу.

8. Використання персональних даних

8.1. Розпорядник забезпечує Користувачам відкритий доступ до електронних версій журналів НАН України, підтримання їх видимості для різних пошукових систем у мережі Інтернет через вебпортал платформи та можливість користування без процедури реєстрації (авторизації) особи.

Розпорядник не здійснює збирання та обробки персональних даних Користувачів.

8.2. Обробка персональних даних авторів, зазначених у наукових публікаціях, які розміщуються Надавачем на платформі, здійснюється Розпорядником відповідно до п. ____ Договору, укладеного з Надавачем (додаток А до цього Регламенту).

8.3. Розпорядник забезпечує захист персональних даних, розміщених на платформі, згідно з вимогами Закону України «Про захист персональних даних».

Договір №
про розміщення наукового періодичного видання
на Універсальній видавничій платформі журналів НАН України

м. Київ

«__» _____ 2025 р.

Інститут _____ НАН України в особі директора _____, який діє на підставі Статуту, з одного боку, та Видавничий дім «Академперіодика» НАН України в особі директора Радченко Анни Ігорівни, яка діє на підставі Статуту, з другого боку, разом Сторони, враховуючи, що:

— Універсальна видавнича платформа журналів НАН України (далі Платформа) — вебресурс, розпорядником і утримувачем якого відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67 є Видавничий дім «Академперіодика» Національної академії наук України (далі Розпорядник);

— Платформа є елементом інфраструктури відкритої науки НАН України відповідно до п. 5.4. Положення про відкриту науку в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 (із змінами);

— Установа НАН України, яка є засновником / співзасновником наукового періодичного видання, зареєстрованого як суб'єкт у сфері медіа є надавачем інформації для Платформи (далі Надавач);

уклали цей договір про таке:

1. Визначення

1.1. Усі терміни і визначення в цьому Договорі вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права», Положенні про відкриту науку в НАН України, затверджене розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350, Положенні про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затверджене розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (із змінами).

2. Предмет договору

2.1. Розпорядник здійснює розміщення наукового періодичного видання _____ (далі Журнал), наданого Надавачем, на Платформі з метою забезпечення відкритого доступу до електронної версії Журналу, підтримання її видимості для різних пошукових систем у мережі «Інтернет» через вебпортал платформи за адресою: <https://nasu-periodicals.org.ua/>, на умовах, визначених цим Договором.

3. Умови розміщення

3.1. Порядок роботи Платформи визначений її Регламентом, який розміщений на Платформі у відкритому доступі за адресою <https://nasu-periodicals.org.ua/index.php/index/regulations>.

3.2. Для забезпечення роботи Платформи Розпорядник використовує відкрите програмне забезпечення Open Journal System (OJS).

3.3. Надавач здійснює наповнення сайту Журналу на Платформі, керуючись Регламентом Платформи, Положенням про журнал відкритого доступу НАН України, затвердженим постановою Президії НАН України від 20.03.2024 № 127, іншими нормативними актами НАН України і та несе відповідальність за наповнення та комплектність матеріалів, переданих Розпоряднику з метою розміщення Журналу на Платформі.

3.4. Надавач зобов'язується надати Розпоряднику всі матеріали, необхідні для відкриття на Платформі кабінету Журналу та налаштування його профілю, а також для забезпечення надання метаданих наукових статей, оприлюднених у журналах відкритого доступу НАН України, розпоряднику Харвестера НАН України і Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського, як передбачено п. 4.1.3 і 4.1.5 Регламенту Платформи.

3.5. Розпорядник здійснює:

- 3.5.1. Відкриття на Платформі кабінету Журналу відкритого доступу;
- 3.5.2. Налаштування профілю Журналу;
- 3.5.3. Надання методичної допомоги з підтримання роботи і користування кабінетом Журналу та Платформою;
- 3.5.4. Упровадження засобів користування інструментами електронної редакції.

4. Заяви, права та обов'язки сторін

4.1. Надавач заявляє, що:

4.1.1. Відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» отримав згоду автора (авторів) на обробку персональних даних, вказаних у науковій публікації, для забезпечення доступу до наукової публікації та надає Розпоряднику згоду на обробку ним зазначених персональних даних з метою укладення і виконання цього Договору та реалізації Розпорядником власних обов'язків, визначених чинним законодавством;

4.1.2. Укладає з авторами наукових публікацій, що подаються до опублікування у Журналі, електронний ліцензійний договір приєднання на використання твору або ліцензійний договір на використання твору на умовах відкритого доступу, примірні форми яких затверджені розпорядженням Президії НАН України від 13.06.2024 № 352 «Про внесення змін до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України щодо застосування ліцензій відкритого доступу» і розміщені на Платформі;

4.1.3. Ознайомлений з Регламентом Платформи, а саме з порядком розміщення журналів НАН України на Платформі (п. 5), умовами захисту від розголошення інформації з обмеженим доступом і дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію (п. 6), умовами застосування ліцензій відкритого доступу (п. 7) і використання персональних даних (п. 8).

4.2. Надавач зобов'язується забезпечувати:

4.2.1. Викладення метаданих статей журналів відкритого доступу НАН України в обсязі, необхідному та достатньому для отримання і реєстрації цифрових ідентифікаторів об'єктів (DOI) відповідно до подання вказаних журналів до друку;

4.2.2. Викладення повних текстів статей у форматі pdf або іншому придатному для забезпечення машинного зчитування, скачування, онлайнового читання і контекстного пошуку форматах одночасно з поданням відповідних журналів до друку;

4.2.3. Зазначення посилань на препринти відповідних наукових статей чи/або пов'язаних із ними відкритих даних (за наявності).

4.3. Розпорядник зобов'язується забезпечувати:

4.3.1. Хостинг, функціонування та оновлення програмного забезпечення Платформи та відкритих на ній кабінетів Журналів;

4.3.2. Надання метаданих наукових публікацій, оприлюднених у журналах відкритого доступу НАН України, розпоряднику Харвестера НАН України і Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського після отримання інформації від Надавача;

4.3.3. Надання користувачам відкритого доступу до електронних версій журналів НАН України, підтримання їхньої видимості для різних пошукових систем у мережі «Інтернет» через вебпортал платформи та можливість користування без процедури реєстрації (авторизації) особи;

4.3.4. Захист персональних даних, які йому надані Надавачем і розміщені на Платформі, згідно з вимогами Закону України «Про захист персональних даних».

4.4. Розпорядник має право відмовити Надавачу у подальшому розміщенні Журналу на Платформі у разі порушення ним умов цього Договору, Регламенту Платформи, Положення про журнал відкритого доступу НАН України. У випадку такої відмови щодо подальшого розміщення весь наявний на Платформі на дату відмови контент залишається без змін.

5. Захист інформації з обмеженим доступом

5.1. Урегулювання захисту від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію, застосування ліцензій відкритого доступу і використання персональних даних здійснюються Сторонами згідно із законодавством України, Положенням про відкриту науку в НАН України, затвердженим розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 (із змінами), Положенням про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженим розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (із змінами) та Регламентом Платформи.

6. Відповідальність сторін

6.1. За невиконання або неналежне виконання умов цього договору сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

6.2. Розпорядник не несе відповідальності за розміщену Надавачем інформацію (метадані та повні тексти статей, перехресні посилання на інші ресурси, персональні дані авторів тощо).

7. Прикінцеві положення

7.1. Договір є чинним з дати його підписання та укладається на термін _____.

7.2. Усі зміни, доповнення до цього Договору дійсні, якщо вони виконані у письмовій формі та підписані обома сторонами.

7.3. Цей Договір укладено у двох примірниках, по одному для кожної зі сторін, причому вони мають однакову юридичну силу.

8. Реквізити і підписи сторін

Розпорядник

Надавач

Видавничий дім «Академперіодика»

НАН України

Адреса: вул. Терещенківська, 4,
м. Київ, 01024, Україна

Адреса:

UA858201720343170001000010491

Банк: в ДКСУ у м. Києві

ЄДРПОУ 22927803

UA

Банк:

ЄДРПОУ

Анна РАДЧЕНКО

ПОГОДЖУЮ

Академік-секретар
Відділення інформатики НАН України
академік НАН України
Олександр ХІМІЧ

26 грудня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ генерального директора
Національної бібліотеки України
імені В.І. Вернадського

26 грудня 2024 р. № 73-осн

СХВАЛЕНО

Протокол засідання робочої групи
з питань відкритої науки НАН України

26 грудня 2024 р. № 24/4

РЕГЛАМЕНТ

**Репозитарію наукових текстів НАН України.
Вебсайт «Журнали установ НАН України»**

ЗМІСТ

1. Загальні положення
 2. Терміни і визначення
 3. Цілі використання
 4. Розпорядник, Надавачі інформації, Інституційні учасники, Користувачі Вебсайту
 - 4.1. Розпорядник Вебсайту
 - 4.2. Надавачі інформації для Вебсайту
 - 4.3. Інституційні учасники Вебсайту
 - 4.4. Користувачі Вебсайту
 5. Порядок розміщення журналів НАН України на Вебсайті
 6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію
 7. Застосування ліцензій відкритого доступу
 8. Використання персональних даних
- Додаток. Ліцензійний договір на використання електронної версії наукового періодичного видання

1. Загальні положення

1.1. Цей Регламент визначає порядок роботи вебсайту «Журнали установ НАН України» (<http://jnas.nbuv.gov.ua/>, далі Вебсайт), що є складовою Репозитарію наукових текстів НАН України, процедуру його наповнення електронними копіями видань, їх зберігання, систематизації, обробки, надання інформації у відкритий доступ, взаємодії з інституційними учасниками та користувачами (далі Регламент).

1.2. Вебсайт має доменне ім'я jnas.nbuv.gov.ua і є складовою Репозитарію наукових текстів Національної академії наук України.

1.3. Вебсайт створено Розпорядником відповідно до постанови НАН України від 24.06.2020 № 116 «Щодо удосконалення організації обліку і моніторингу публікаційної та видавничої активності НАН України» Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського (далі НБУВ).

1.4. Регламент роботи Репозитарію наукових текстів НАН України, розділ: вебсайт «Журнали установ НАН України» та Примірний ліцензійний договір на використання електронної версії наукового періодичного видання відповідно до Положення про відкриту науку в НАН України, затвердженого розпорядженням НАН України від 12.06.2024 № 350 (далі Положення про відкриту науку), затверджує розпорядник Репозитарію за погодженням з НАН України.

1.5. Регламент спрямовано на забезпечення реалізації заходів, передбачених Концепцією реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024–2030 роки, затвердженою постановою Президії НАН України від 29.11.2023 № 400. Регламент розроблено відповідно до розпорядження НАН України від 12.06.2024 № 350 з урахуванням законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів. Регламент враховує принципи відкритої науки та відкритого доступу, визначених: Рекомендацією ЮНЕСКО щодо відкритої науки 2021 р., Рекомендацією Комісії (ЄС) 2018/790 від 25.04.2018 щодо доступу до наукової інформації та її збереження, Директивою (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20.06.2019 щодо відкритих даних та повторного використання інформації державного сектору, Регламентом (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту та Ради від 28.04.2021 про заснування Рамкової програми досліджень та інновацій «Горизонт Європа», що визначає правила щодо її участі та розповсюдження, а також про скасування Регламентів (ЄС) № 1290/2013 та (ЄС) № 1291/2013, Модельною грантовою угодою Рамкової програми «Горизонт Європа» та іншими документами установ ЄС.

2. Терміни і визначення

2.1. *Інституційні учасники* — юридичні особи, які є науковими установами, що перебувають у віданні Національної академії наук України й передають на вебсайт наукову інформацію, правовласниками якої вони є.

2.2. *Електронна копія видання* — електронний документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, має вихідні відомості та призначений для розповсюдження в незмінному вигляді. Може бути електронним аналогом друкованого видання, що в основному відтворює відповідне друковане видання, зберігаючи розташування на сторінці тексту, ілюстрацій, посилань, приміток тощо або самостійним електронним виданням, що не має друкованих аналогів.

2.3. *Користувач(і)* — фізичні особи, які за допомогою Вебсайту отримують через глобальну інформаційну мережу Інтернет доступ до наукової інформації і можливість користування нею без проходження процедури реєстрації (авторизації) особи (осіб), яка(і) використовує(ють) електронні копії видань та метадані, оприлюднені на Вебсайті.

2.4. *Надавач(і)* — юридична(і) особа(и), що передає(ють) електронні копії видань та метадані Розпоряднику для розміщення у відкритому доступі на Вебсайті.

2.5. *Порушення авторського права* — незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, комп'ютерних програм та баз даних і вчинення інших дій, передбачених ст. 53—58 Закону України «Про авторське та суміжні права».

2.6. *Розпорядник Вебсайту* — Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського як розпорядник Репозитарію наукових текстів НАН України відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

2.7. Терміни «База даних (компіляція даних)», «Відкритий доступ», «Договір приєднання», «Інформація з обмеженим доступом», «Інтерактивне надання доступу», «Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності», «Публічна ліцензія на використання твору», «Ліцензії Creative Commons», «Метадані» надано у Положенні про відкриту науку в НАН України, затвердженому розпорядженням НАН України від 12.06.2024 № 350.

2.8. Інші терміни в цьому Регламенті вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та у Положенні про відкриту науку в НАН України.

3. Цілі використання

3.1. Вебсайт призначено для представлення у відкритому доступі електронних версій наукових журналів НАН України та метаданих, що надходять до Розпорядника від Надавачів та Інституційних учасників, відповідно до Положення про відкриту науку в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350.

3.2. Метою створення Вебсайту є:

— наведення метаданих видань НАН України та установ НАН України відповідно до сучасних міжнародних стандартів цифрової комунікації з метою інтеграції до європейської та світової дослідницької інфраструктури;

— забезпечення відкритого доступу до результатів наукової діяльності Національної академії наук України;

— удосконалення організації обліку й моніторингу наукової публікаційної та видавничої активності НАН України, оцінювання ефективності їхньої діяльності;

— оптимізація процесу підготовки звітної та атестаційної документації НАН України, а також для аналітичних, бібліометричних, наукометричних досліджень.

3.3. Вебсайт розміщується на матеріально-технічній базі Розпорядника і доступний через мережу Інтернет для Користувачів з будь-якого місця, у будь-який час і без будь-яких обмежень.

4. Розпорядник, Надавачі інформації, Інституційні учасники, Користувачі Вебсайту

4.1. Розпорядник Вебсайту

4.1.1. Забезпечує функціонування Вебсайту, а саме розробляє інформаційну архітектуру системи, цифрову платформу для розміщення і представлення кожного блоку даних, забезпечує технічні умови для зберігання інформації, отриманої від Надавачів та Інституційних учасників, її розміщення у відкритому доступі без змін, готує науково-методичні рекомендації з подання та актуалізації даних у системі, організовує проведення відповідного навчання;

4.1.2. Забезпечує моніторинг надходження електронних копій видань і метаданих та надає інформацію про використання ресурсів Надавачам та Інституційним учасникам;

4.1.3. Забезпечує інформаційну безпеку матеріалів Вебсайту, персональних даних Надавачів та Користувачів;

4.1.4. Забезпечує інформаційну інтеграцію матеріалів Вебсайту з іншими базами даних, зокрема ресурсами відкритих даних України та інших держав;

4.1.5. Забезпечує дотримання умов ліцензії, обраної Надавачем;

4.1.6. Визначає технічні вимоги до електронних копій видань і метаданих, які передають Надавачі та Інституційні учасники. Має право відхилити електронні копії видань і метадані, отримані від Надавачів та Інституційних учасників, якщо ті не відповідають вимогам оформлення;

4.1.7. Забезпечує надання метаданих наукових статей, оприлюднених у журналах відкритого доступу НАН України, Інституційним учасникам, а саме розпоряднику Харвестера відкритої науки НАН України і розпоряднику Універсальної видавничої платформи журналів НАН України, після отримання електронних копій видань від Надавачів.

4.1.8. Має право використовувати наукову інформацію, отриману від Надавачів та розміщену на Вебсайті, для: опрацювання наукових метаданих з метою організації пошукового апарату; проведення аналітичних, бібліометричних, наукометричних та лінгвістичних досліджень; відтворення електронних копій наукових метаданих і наукових текстів для архівного депозитарного зберігання; включення наукових метаданих та наукових текстів відкритого доступу до складу баз даних, що належать Розпоряднику, з метою організації доступу до них користувачів через глобальну мережу Інтернет; інтеграції відкритих наукових метаданих з іншими базами даних, зокрема ресурсами відкритих даних України та інших держав.

4.2. Надавачі інформації для Вебсайту

4.2.1. Забезпечують своєчасне (не пізніше 1 місяця після виходу друкованого примірника видання або оприлюднення номера електронного видання) подання електронних копій поточних номерів видання у визначеній Розпорядником формі, зокрема подання бібліографічних метаданих українською та англійською мовами;

4.2.2. Несуть відповідальність за змістове наповнення електронних копій поточних номерів видання, наданих Розпоряднику;

4.2.3. Визначають тип ліцензії, за якою Розпоряднику надаються для оприлюднення матеріали, а також за необхідності — термін затримки (ембарго на публікацію) представлення у відкритому доступі інтернет-версії періодичного видання (від пів року до двох років від дати надання цієї версії Розпоряднику);

4.2.4. Мають право тимчасово або на постійній основі обмежити доступ до електронної копії видання або їх частини відповідно до чинного законодавства щодо авторських прав (ембарго на публікацію, термін затримки надання електронної копії у відкритий доступ, відмова в наданні матеріалів, що містять інформацію з обмеженим доступом). У такому випадку електронні копії видань, розміщені на Вебсайті, стають недоступними для ознайомлення Користувачам. Обмежений доступ до електронних копій видань може бути встановлений на певний строк, який не може перевищувати строку дії авторських прав;

4.2.5. Мають право відкликати електронні копії видань з Вебсайту у випадках, передбачених чинним законодавством.

4.3. Інституційні учасники Вебсайту

4.3.1. Універсальна видавнича платформа журналів НАН України передає Розпоряднику метадані статей в обумовлених із Розпорядником обсязі, форматі і термінах;

4.3.2. Харвестер відкритої науки НАН України отримує від Розпорядника в автоматичному режимі метадані статей у визначеному розпорядником Харвестера форматі;

4.3.3. Обмін електронними копіями публікацій та/або метаданими статей із іншими Інституційними учасниками (а саме: Репозитарієм відкритих даних НАН України та Архівом препринтів НАН України) за необхідності здійснюється у формах, що не суперечать положенням цього Регламенту.

4.4. Користувачі Вебсайту

4.4.1. Отримують вільний доступ до метаданих та електронних копій видань, розміщених на Вебсайті, можливість ознайомлення з ними, збереження їх на електронних приладах / носіях на безоплатній основі;

4.4.2. Мають право використовувати електронні копії публікацій, розміщених на Вебсайті, відповідно до умов зазначеної для кожної з них ліцензії;

4.4.3. Несуть передбачену чинним законодавством відповідальність за неправомірне використання електронних копій публікацій, розміщених на Вебсайті.

5. Порядок розміщення журналів НАН України на Вебсайті

5.1. Передавання електронних копій видань здійснюється Надавачем згідно з Порядком передавання електронних копій періодичних друкованих наукових фахових видань на зберігання до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (наказ Вищої атестаційної комісії України та Національної академії наук України від 07.07.2008 № 436/311) на підставі попередньо укладеного ліцензійного договору на використання електронної версії наукового періодичного видання, що укладається між Розпорядником та Надавачем.

Електронні копії видань Розпорядник розміщує у базі даних «Наукова періодика України».

5.2. Оформлення електронних копій видань і метаданих публікацій здійснюється Надавачем відповідно до Пам'ятки щодо підготовки періодичного видання до публікації (<http://nbuv.gov.ua/node/839>), що містить необхідний перелік метаданих для коректного індексування видання міжнародними бібліометричними системами та пошуковими алгоритмами. Технологічне опрацювання й оприлюднення електронних копій видань на Вебсайті здійснює Розпорядник.

5.3. Залучення нових Надавачів відбувається шляхом підписання ними ліцензійного договору на використання електронної версії наукового періодичного видання (Додаток).

5.4. Відкликання електронних копій видань здійснюється Розпорядником на підставі письмової заяви Надавача й у передбачених чинним законодавством випадках.

6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію

6.1. Наукові публікації, що надходять Розпоряднику від Надавачів та Інституційних учасників, не мають містити інформації з обмеженим доступом — конфіденційної інформації, таємної та службової інформації, а саме: державну таємницю, комерційну таємницю, ноу-хау; не мають містити творів, частин творів, інформації, наведеної з порушенням прав інтелектуальної власності та прав на інформацію інших осіб.

6.2. Установи НАН України з метою забезпечення захисту інформації з обмеженим доступом від розкриття відповідно до п. 6 Положення про відкрити науку:

а) здійснюють заходи щодо захисту від розголошення: державної таємниці та службової інформації відповідно до законодавства, зокрема службової інформації відповідно до Переліку відомостей, що містять службову («для службового користування») інформацію у Національній академії наук України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.01.2017 № 18; комерційної таємниці, конфіденційної інформації відповідно до законодавства та п. 9 Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України;

б) у ліцензійному договорі на використання твору між автором та видавцем — установою НАН України, договорі на використання твору в Архіві препринтів та договорі на використання дослідницьких даних у Репозитарії даних зазначають зобов'язання автора не оприлюднювати інформації з обмеженим доступом;

в) за наявності в установі НАН України порядку розгляду рукописів службових творів, службових дослідницьких даних, а також творів докторантів, здобувачів вищої освіти перед їх оприлюдненням на предмет наявності інформації з обмеженим доступом — їх оприлюднення є можливим у разі отримання висновку комісії або дозволу уповноваженої особи про можливість оприлюднення.

6.3. Використання в наукових публікаціях, дослідницьких даних творів (їхніх уривків) або дослідницьких даних інших осіб є можливим у випадках:

— вільного використання творів з метою цитування та інших випадках, визначених ст. 22—28 Закону України «Про авторське право і суміжні права»;

— використання творів, дослідницьких даних, до яких надано доступ за ліцензією відкритого доступу відповідно до умов цієї ліцензії;

— отримання дозволу на використання творів, дослідницьких даних на підставі ліцензійного договору, інших правочинів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

6.4. Використання Розпорядником електронних копій видань здійснюється відповідно до типу ліцензії відкритого доступу Creative Commons, застосованої щодо них Надавачем, згідно з Положенням про відкрити науку.

6.5. Особисті немайнові права на твори, що включені до електронної копії видання, згідно зі ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» належать їх авторам і не відчужуються ані Надавачем, ані Розпорядником.

6.6. Використання Розпорядником та Користувачами метаданих наукових публікацій, розміщених на вебсайті, здійснюється із застосуванням ліцензії відкритого доступу CC0

1.0, що визначено Положенням про журнал відкритого доступу Національної академії наук України, затвердженим постановою Президії НАН України від 20.03.2024 № 127.

7. Застосування ліцензій відкритого доступу

7.1. Види ліцензій відкритого доступу для наукових публікацій, оприлюднених у наукових періодичних виданнях НАН України та установ НАН України, та вимоги щодо їх використання, а також вид ліцензії відкритого доступу для застосування метаданих визначені:

— п. 7 Положення про відкриту науку в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 (зі змінами);

— п. 6.2 Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).

7.2. У випадку, якщо видання наукового періодичного видання Надавачем здійснюється із застосуванням для наукових публікацій ліцензій відкритого доступу:

— вид ліцензії відкритого доступу для наукових публікацій зазначається Надавачем у Ліцензійному договорі на використання електронної версії наукового періодичного видання (додаток 1 до Регламенту), що укладається між Розпорядником Вебсайту та Надавачем;

— оприлюдненні електронних копій наукових публікацій наукового періодичного видання на Вебсайті здійснюється разом із зазначеною у науковій публікації ліцензії відкритого доступу.

8. Використання персональних даних

8.1. Розпорядник забезпечує Користувачам відкритий доступ за допомогою Вебсайту Репозитарію до наукової інформації і можливість користування нею без проходження процедури реєстрації (авторизації) особи (осіб), яка(і) використовує(ють) електронні копії видань та метадані, оприлюднені на Вебсайті.

Розпорядник не здійснює збирання та обробки персональних даних Користувачів.

8.2. Обробка персональних даних авторів, зазначених у Творах (Виданні), які передаються Надавачем або Інституційним учасником до Репозитарію, здійснюється Розпорядником відповідно до п. 5.2 Примірного ліцензійного договору на використання електронної версії наукового періодичного видання (Додаток № __ до цього Регламенту).

8.3. Розпорядник забезпечує захист персональних даних, розміщених у Репозитарії, згідно з вимогами Закону України «Про захист персональних даних».

**Примірний ліцензійний договір
на використання електронної версії наукового періодичного видання**

м. Київ

«___» _____ 20__ р.

.....
(назва установи (організації)-видавця)

в особі (посада, ПІБ), що діє на підставі Статуту (надалі іменується Ліцензіар), та
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського в особі (посада, ПІБ),
що діє на підставі Статуту (надалі іменується Ліцензіат),

керуючись:

— Порядком передавання електронних копій періодичних друкованих наукових фахових
видань на зберігання до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського,
затвердженим наказом Вищої атестаційної комісії України та НАН України від 07.07.2008
№ 436/311, Порядком формування Переліку наукових фахових видань України,
затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 № 32 (із
змінami), ст. 444, 1107—1110 Цивільного кодексу України, ст. 50, 51 Закону України
«Про авторське право і суміжні права»,

з метою формування інформаційного ресурсу «Наукова періодика України» та
Репозитарію наукових текстів НАН України і безоплатного представлення електронних
версій наукових періодичних видань у мережі Інтернет на порталі Ліцензіара для
відкритого доступу.

уклали цей договір про таке:

1. Предмет договору

1.1. Ліцензіар надає Ліцензіату невиключну безоплатну ліцензію на використання
електронної копії «.....» (назва видання) (далі — Видання),
наукових статей та інших творів, що містяться у Виданні (далі — Твори), у мережі
Інтернет на порталі Ліцензіата способами, визначеними п. 1.2 цього Договору, для
забезпечення:

— відкритого доступу до Видання, Творів на умовах, визначених цим Договором;

— відкритого доступу до повного бібліографічного опису та анотацій до Творів у
випадку, якщо Ліцензіаром відповідно до законодавства визначено відтермінування
розміщення Видання у відкритому доступі.

1.2. Ліцензіар надає Ліцензіату право використання Видання, Творів на таких умовах:

а) Спосіб використання

— використання Видання, Творів, бібліографічного опису та анотацій до наукових статей
способами: відтворення; інтерактивне надання доступу; переробка, адаптація формату
текстів, зображень тощо відповідно до ст. 12, 48, 50 Закону України «Про авторське право
і суміжні права» та глави 75 ЦК України;

б) Територія використання

— територією використання є територія світу;

в) Термін використання

— право використання Видання, Творів надається на термін чинності майнових прав інтелектуальної власності на Видання, Твори.

1.3. Ліцензіар надає Ліцензіату право укладання субліцензійних договорів щодо надання невиключної безоплатної ліцензії для використання Творів способами, зазначеними у п. 1.2 цього Договору, шляхом включення в національні та закордонні бази даних та інформаційні системи.

1.4. Ліцензіат набуває права, зазначені у пп. 1.1—1.3 цього Договору, стосовно Видання, Творів з моменту подання до Ліцензіата електронної копії Видання згідно з п. 4.1.1 цього Договору.

1.5. Ліцензіат використовує метадані Творів на умовах ліцензії Creative Commons, зазначеної у п. 2.1.2 цього Договору, зокрема шляхом обробки та систематизації, включення в національні та закордонні бази даних та інформаційні системи.

2. Ліцензії відкритого доступу

2.1. Ліцензіар:

(вибрати варіант)

Варіант 1.

2.1.1. Здійснює опублікування наукових статей, що включені до Видання, на умовах публічної ліцензії — ліцензії відкритого доступу Creative Commons (далі ліцензії CC) *(наводиться скорочена та повна назва ліцензії)*¹

Варіант 2.

2.1.1. Не здійснює опублікування наукових статей, що включені до Видання, з застосуванням публічної ліцензії — ліцензії відкритого доступу Creative Commons.

2.1.2. Здійснює оприлюднення метаданих наукових статей, що включені до Видання, на умовах ліцензії відкритого доступу Creative Commons CC0 1.0 «Універсальна. Передання до суспільного надбання» (CC0 1.0 Universal. Public Domain Dedication).

3. Використання користувачами наукових статей та інших творів, що включені до Видання

3.1. Ліцензіар та Ліцензіат беруть до уваги, що відповідно до ст. 22—24, 27, 28, 51 Закону України «Про авторське право і суміжні права» (далі — Закон) електронні версії Творів у випадку інтерактивного надання до них доступу мають використовуватися користувачами:

— на умовах відповідної ліцензії CC, якщо Ліцензіаром здійснено опублікування Творів на умовах ліцензії CC;

— відповідно до випадків вільного використання творів, визначених Законом, при опублікуванні Ліцензіаром Творів без застосування ліцензій CC.

4. Зобов'язання сторін

¹ Види ліцензій CC (<https://creativecommons.org/share-your-work/cclicenses/>): CC-BY, Із зазначенням авторства 4.0 Міжнародна (CC Attribution); CC-BY-SA, Із зазначенням авторства — Поширення на тих самих умовах 4.0 Міжнародна (CC Attribution Share Alike); CC-BY-ND, Із зазначенням авторства — Без похідних 4.0 Міжнародна (CC Attribution No Derivatives); CC-BY-NC-ND, Із зазначенням авторства — Некомерційна — Без похідних 4.0 Міжнародна (CC Attribution Non-Commercial No Derivatives); CC-BY-NC, Із зазначенням авторства — Некомерційна 4.0 Міжнародна (CC Attribution Non-Commercial); CC-BY-NC-SA, Із зазначенням авторства — Некомерційна — Поширення на тих самих умовах 4.0 Міжнародна (CC Attribution Non-Commercial Share Alike).

4.1. Ліцензіар:

4.1.1. Забезпечує своєчасне подання до Ліцензіата електронної копії Видання відповідно до Порядку передавання електронних копій періодичних друкованих наукових фахових видань на зберігання до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, затвердженого спільним наказом Вищої атестаційної комісії України та НАН України від 07.07.2008 № 436/311.

4.1.2. У випадку, якщо Ліцензіаром відповідно до законодавства визначено відтермінування розміщення Видання у відкритому доступі, визначає термін відтермінування відкритого доступу з моменту передання Видання Ліцензіату до (зазначення терміну).

4.1.3. Ліцензіар повідомляє, що:

- він має право на надання ліцензії на використання Видання, Творів за цим Договором;
- ним здійснюється охорона персональних даних щодо авторів Творів;
- редакційною політикою Видання та/або договором між Ліцензіаром та авторами Творів передбачено повідомлення щодо дотримання авторами при опублікуванні Творів:
- законодавства України про захист інформації з обмеженим доступом;
- авторського права третій осіб.

4.2. Ліцензіат:

4.2.1. Забезпечує технічні умови для створення інформаційного ресурсу «Наукова періодика України» та Репозитарію наукових текстів НАН України, розміщення та зберігання у ньому Видання, Творів;

4.2.2. Забезпечує своєчасний, по закінченню терміну відтермінування відкритого доступу до Видання, зазначеного у п. 4.1.2 цього Договору, інтерактивний доступ до Видання, Творів у відкритому доступі.

4.2.3. Розміщує на вебпорталі Ліцензіата умови застосування ліцензій CC користувачами.

5. Інші умови

5.1. Договір є чинним з дати його підписання та укладається на строк дії авторського права на Видання, Твори.

5.2. Ліцензіар підтверджує, що ним відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» отримана згода автора (авторів) на обробку персональних даних, зазначених у Творах для забезпечення відкритого доступу до Творів та надає згоду Ліцензіату на обробку ним зазначених персональних даних з метою укладення і виконання цього Договору та реалізації Ліцензіатом своїх обов'язків, встановлених чинним законодавством. Ліцензіат підтверджує, що забезпечуватиме захист персональних даних, які йому надані Ліцензіаром, згідно з вимогами Закону—України «Про захист персональних даних».

Підписи сторін

Ліцензіар	Ліцензіат
.....(реквізити)	(реквізити)
.....(посада)	(посада)
.....(підпис)	(підпис)
м.п.	м.п.

ПОГОДЖУЮ
Академік-секретар
Відділення інформатики НАН України
академік НАН України
_____ Олександр ХІМІЧ

05 березня 2025 р.

СХВАЛЕНО
Протокол засідання робочої групи
з питань відкритої науки НАН України

26 грудня 2024 р. № 241

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Інституту теоретичної фізики
ім. М.М. Боголюбова
НАН України

10 лютого 2025 р. № 05/01-2

РЕГЛАМЕНТ

Репозитарію відкритих даних НАН України

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Терміни і визначення
3. Цілі використання
4. Розпорядник, Адміністратор, Куратори даних, Відвідувачі, Користувачі, Депозитори, Репозитарію відкритих даних
 - 4.1. Розпорядник Репозитарію відкритих даних
 - 4.2. Адміністратор Репозитарію відкритих даних
 - 4.3. Куратори даних Репозитарію відкритих даних
 - 4.4. Відвідувачі Репозитарію відкритих даних
 - 4.5. Користувачі Репозитарію відкритих даних
 - 4.6. Депозитори Репозитарію відкритих даних
5. Порядок розміщення даних
6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію
7. Застосування ліцензій відкритого доступу
8. Використання персональних даних

1. Загальні положення

1.1. Регламент Репозитарію відкритих даних НАН України (далі Регламент) розроблено відповідно до вимог Положення про відкриту науку в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350.

1.2. Цей Регламент регулює відносини, що виникають між Розпорядником Репозитарію DataverseUA, адміністратором Репозитарію DataverseUA, куратором даних Репозитарію DataverseUA, відвідувачами, користувачами і депозиторами Репозитарію DataverseUA, він визначає порядок функціонування та експлуатації Репозитарію, а також умови щодо забезпечення електронної інформаційної взаємодії.

1.3. Регламент визначає порядок функціонування та експлуатації Репозитарію відкритих даних НАН України (далі — Репозитарій DataverseUA), процедуру його наповнення наборами даних, їх зберігання, систематизації, надання інформації у відкритий доступ, взаємодії з установами НАН України (далі — Установи) та іншими користувачами, інформаційної інтеграції з іншими Репозитаріями відкритих даних, зокрема ресурсами відкритих даних України та інших держав, застосування аналітичних інструментів тощо.

1.4. Регламент спрямовано на забезпечення реалізації заходів, передбачених Концепцією реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024—2030 роки, затвердженою постановою Президії НАН України від 29.11.2023 № 400. Регламент розроблено відповідно до розпорядження НАН України від 12.06.2024 № 350 з урахуванням законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів. Регламент враховує принципи відкритої науки та відкритого доступу, визначених: Рекомендацією ЮНЕСКО щодо відкритої науки 2021 р., Рекомендацією Комісії (ЄС) 2018/790 від 25.04.2018 щодо доступу до наукової інформації та її збереження, Директивою (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20.06.2019 щодо відкритих даних та повторного використання інформації державного сектору, Регламентом (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту та Ради від 28.04.2021 про заснування Рамкової програми досліджень та інновацій «Горизонт Європа», що визначає правила щодо її участі та розповсюдження, а також про скасування Регламентів (ЄС) № 1290/2013 та (ЄС) № 1291/2013, Модельною грантовою угодою Рамкової програми «Горизонт Європа» та іншими документами установ ЄС.

2. Терміни і визначення

2.1. *Адміністратор Репозитарію* — особа, яка відповідає за функціонування Репозитарію DataverseUA та є головним організатором, куратором і менеджером усіх наборів дослідницьких даних.

2.2. *Відвідувач* — фізична особа, яка за допомогою офіційного вебпорталу Репозитарію DataverseUA отримує відкритий доступ до наборів дослідницьких даних в електронній формі, розміщених на умовах відкритого доступу, і можливість користування інформацією без проходження процедури реєстрації (авторизації);

2.3. *Використання сервісів* — визначені Регламентом доступні дії, які передбачають користування функціями, сервісами, ресурсами та сховищем наборів дослідницьких даних Репозитарії DataverseUA, що охоплює, але не обмежує, будь-яке завантаження, публікацію, зберігання, пошук, розповсюдження, сприяння розповсюдженню та інше використання будь-якого вмісту наборів дослідницьких даних, що зберігаються в Репозитарії DataverseUA.

2.4. *Депозитор* — особа, яка передає службові та неслужбові дослідницькі дані до

Репозитарію відкритих даних НАН України.

2.5. *Документація (описова інформація)* — будь-які цифрові файли, як-от опис, технічний звіт або журнал проведення досліджень, що пояснюють процедуру отримання, структуру або використання набору даних дослідження.

2.6. *Користувач* — особа, яка має обліковий запис у Репозитарії DataverseUA і яка використовує дослідницькі дані, метадані, оприлюднені у Репозитарії DataverseUA.

2.7. *Куратор набору даних* — особа, яка має обліковий запис у Репозитарії DataverseUA і відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, що входять у набір дослідницьких даних, редагувати дозволи, ліцензію та публікувати набори даних.

2.8. *Куратор даних Репозитарію DataverseUA* — особа, яка супроводжує розміщення дослідницьких даних депозитором у Репозитарії DataverseUA і допомагає Депозитору заповнити всі поля описової інформації щодо набору дослідницьких даних, відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, що входять до набору дослідницьких даних, редагувати дозволи та ліцензію.

2.9. *Куратор даних Установи* — особа, яку призначено установою для забезпечення розміщення дослідницьких даних співробітників установи і яка має обліковий запис у Репозитарії DataverseUA та права на адміністрування наборів дослідницьких даних співробітників установи. Куратор даних Установи супроводжує розміщення дослідницьких даних співробітників установи (Депозиторів) у Репозитарії DataverseUA, відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, які входять до набору дослідницьких даних, редагувати дозволи та ліцензію.

2.10. *Набір даних* — набір файлів, які містять дані дослідження, метадані та документацію.

2.11. *Неопублікований набір даних* — завантажений у Репозитарії DataverseUA набір дослідницьких даних, який ще не є загальнодоступним і доступний лише автору, куратору даних та адміністратору Репозитарії DataverseUA.

2.12. *Обмеження* — обмеження доступу до усього або будь-якої частини набору дослідницьких даних, щоб його не можна було вільно та відкрито завантажити. Якщо будь-яка частина набору дослідницьких даних підпадає під обмеження, інформацію щодо домовленостей про доступ необхідно повідомити та розмістити в Репозитарії DataverseUA.

2.13. *Обліковий запис* — контрольований користувачем засіб доступу до Репозитарію DataverseUA, який захищено логіном та паролем, за допомогою якого користувачі можуть отримати доступ до функцій пошуку та завантаження наборів дослідницьких даних.

2.14. *Опубліковані метадані* — підмножина метаданих, що відкрито опубліковані в архіві за ліцензією CC0, тобто їх може вільно повторно використовувати будь-яка особа.

2.15. Визначення термінів: «Відкрита наука», «Відкриті дослідницькі дані», «Відкритий доступ», «Дослідницькі дані», «Інформація з обмеженим доступом», «Інтерактивне надання доступу», «Ліцензія», «Ліцензія відкритого доступу на використання дослідницьких даних», «Ліцензії Creative Commons», «Метадані», «Науковий результат», «Принципи FAIR», «Службові дослідницькі дані» надано у Положенні про відкриту науку в НАН України, затверджене розпорядженням НАН України від 12.06.2024 № 350.

2.16. Інші терміни в цьому Регламенті вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові

послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та у Положенні про відкриту науку в НАН України.

3. Цілі використання

3.1. Призначення Репозитарію DataverseUA:

- максимальне удоступнення для суспільства результатів наукових досліджень, що сприятиме розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, академічній доброчесності шляхом поліпшення доступу до наборів даних досліджень;

- забезпечення дослідникам НАН України доступне, надійне та відкрите розподілене середовище, де вони можуть публікувати, знаходити та повторно використовувати дослідницькі дані;

- поліпшення видимості результатів досліджень науковців НАН України в інформаційному середовищі відкритої науки із застосуванням сучасних технічних та інформаційних засобів і з подальшим оцінюванням ефективності за допомогою наукометричних індикаторів, що сприятиме розвитку науки в Україні та міжнародного наукового співробітництва;

- накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді результатів наукових досліджень наукової спільноти НАН України, надання відкритого доступу до них засобами інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства;

- сприяння зростанню позитивного іміджу та підвищенню рейтингу НАН України завдяки представленню його наукової продукції у глобальній мережі, збільшення цитування шляхом забезпечення вільного доступу до них.

3.2. Репозитарій DataverseUA надає відкритий доступ користувачам до інформації, яка в ньому зберігається, зокрема до наборів дослідницьких даних та інших пов'язаних з ними файлів в електронній формі, розміщених на умовах відкритого доступу, через офіційний вебпортал Репозитарію DataverseUA за посиланням: <https://opendata.nas.gov.ua/>. Доступ до Репозитарію DataverseUA здійснюється винятково через сервіси, визначені цим Регламентом.

3.3. Мовами Репозитарію DataverseUA, які використовуються для його інтерфейсу, є українська та англійська.

3.4. Репозитарій DataverseUA забезпечує:

- можливість пошуку та перегляду наборів дослідницьких даних та іншої пов'язаної з ними описової інформації, що розміщені в Репозитарії,

- можливість доступу (завантаження) до наборів дослідницьких даних та іншої пов'язаної з ними описової інформації, що розміщені в Репозитарії згідно з ліценцією CC 00;

- можливість (для Депозитора) публікувати набори дослідницьких даних та іншу пов'язану з ними описову інформацію;

- можливість публікувати завантажені Депозитором метадані, які є невіддільною частиною набору дослідницьких даних, в агрегаторах метаданих;

- можливість реєстрації користувачів шляхом створення облікового запису;

- можливість зміни ролей користувачів для забезпечення розміщення наборів дослідницьких даних.

3.5. Репозитарій DataverseUA використовує ліцензії відкритого доступу CC, що мають

однаковий юридичний статус як у паперовій, так і електронній формах, що були розроблені європейською юридичною організацією Creative Commons та мають міжнародний юридичний статус, особливості використання яких визначені у розд. 5 цього Регламенту.

3.6. Репозитарій DataverseUA працює цілодобово, протягом семи днів на тиждень, за винятком часу проведення планових і позапланових профілактичних та/або технічних робіт.

3.7. Повідомлення про тривалість і терміни проведення планових профілактичних робіт розміщуються на сайті Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України не пізніше ніж за 2 (два) календарних дні до дати початку таких робіт.

3.8. У разі виникнення непрогнозованих технічних і програмних неполадок чи інших проблем, які унеможливають роботу з Репозитарієм DataverseUA, що не перевищує 2 (дві) години з моменту відновлення працездатності, розміщується відповідне оголошення на вебсайті Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України та на вебсайті <https://opendata.bitp.kyiv.ua/>, де зазначено причину, дату і час припинення доступу до Репозитарію DataverseUA, а також дату і час відновлення доступу до Репозитарію DataverseUA.

3.9. Адміністратор Репозитарію DataverseUA може відступити від вимог Регламенту, якщо дотримання таких вимог стало неможливим через обставини непереборної сили (форс-мажор), тобто надзвичайні та невідворотні обставини, які не залежать від волі таких осіб, і яким вони не могли запобігти, та які безпосередньо унеможливили виконання адміністратором вимог Регламенту, із негайним повідомленням усіх зацікавлених осіб, а також подальшим приведенням дій відповідно до Регламенту одразу після того, як це стане можливим. Таке повідомлення у будь-якому випадку має бути направлено всім зареєстрованим Користувачам та/або розміщено на вебсайті Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України та на вебсайті <https://opendata.bitp.kyiv.ua/> не пізніше 24 годин з моменту виникнення таких обставин.

3.10. Для забезпечення діяльності Репозитарію DataverseUA з оприлюднення дослідницьких даних у відкритому доступі застосовується електронна форма договору про використання (розміщення) даних у Репозитарії DataverseUA (далі Договір).

3.11. Порядок застосування Договору у Репозитарії DataverseUA визначений у Регламенті.

3.12. Правовими підставами укладання договору в електронній формі у випадку оприлюднення дослідницьких даних у відкритому доступі є:

— частина перша ст. 205 Цивільного кодексу України (ЦК України), де визначено, що правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній) формі. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом;

— частина перша ст. 207 ЦК України, відповідно до якої правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (зокрема електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони, або надсилалися ними до інформаційно-телекомунікаційної системи, що використовується сторонами;

— частина друга ст. 639 ЦК України, згідно з якою у разі, якщо сторони домовилися укласти договір за допомогою інформаційно-комунікаційних систем, він вважається укладеним у письмовій формі;

— ст. 634 ЦК України щодо укладання договорів приєднання;

— інші законодавчі акти.

3.13. З метою застосування цього Регламенту Розпорядником Репозитарію DataverseUA у порядку, визначеному Положенням про відкриту науку в НАН України, затвердженим

розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350, затверджується «Договір про використання (розміщення) дослідницьких даних у Репозитарії відкритих даних НАН України DataverseUA» (Додаток).

4. Розпорядник, Адміністратор, Куратори даних, Відвідувачі, Користувачі, Депозитори Репозитарію відкритих даних

4.1. Розпорядник Репозитарію DataverseUA

4.1.1. Розпорядником Репозитарію відкритих даних НАН України DataverseUA є Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова Національної академії наук України (далі Розпорядник) відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

4.1.2. Розпорядник наказом призначає відповідальних осіб за функціонування Репозитарію DataverseUA, а саме:

- Куратора даних Репозитарію DataverseUA — особу, яка забезпечує розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA і має права на адміністрування всіх наборів дослідницьких даних;

- Адміністратора Репозитарію DataverseUA — особу, яка відповідає за функціонування Репозитарію DataverseUA, контролює та є головним організатором, куратором і менеджером усіх наборів дослідницьких даних.

4.1.3. У Репозитарії DataverseUA реалізована політика встановлення прав доступу осіб до інформації, яка зберігається в Репозитарії. Усі особи, які бажають використовувати Репозитарії DataverseUA, поділені на групи: Відвідувачі, Користувачі, Депозитори.

4.1.4. Для забезпечення функціонування Репозитарію DataverseUA окремо виділена група Користувачів, які забезпечують функціонування та експлуатацію Репозитарію DataverseUA: Куратор даних Репозитарію DataverseUA, Куратор даних Установи та Адміністратор Репозитарію DataverseUA.

4.1.5. Розпорядник Репозитарію DataverseUA забезпечує:

- функціонування Репозитарію DataverseUA;
- накопичення, збереження, систематизацію, оприлюднення та поширення в електронному форматі наборі відкритих даних, які опубліковані в Україні або походять з України;
- моніторинг надходження наборів дослідницьких даних до Репозитарію DataverseUA та надання інформації про використання його ресурсів;
- формування та надання у відкритий доступ реєстру наборів дослідницьких даних, представлених у Репозитарії DataverseUA, розміщених на умовах відкритого доступу;
- інформаційну безпеку та технічну підтримку Репозитарію DataverseUA;
- інформаційне забезпечення розвитку освіти, науки та інновацій через відкритий доступ до відкритих даних, що містяться у Репозитарії DataverseUA;
- інформаційну інтеграцію з іншими Репозитаріями відкритих даних;
- підтримку політики відкритої науки і відкритого доступу та необхідні умови для стимулювання співробітників наукових установ НАН України до передачі наборів дослідницьких даних в електронній формі та зняття (частково чи повністю) обмежень доступу до них відвідувачів та користувачів Репозитарію DataverseUA.

4.1.6. Розпорядник є відповідальним за збереження описової, персональної інформації в електронній формі та наборів дослідницьких даних, переданих до Репозитарію DataverseUA,

а також за забезпечення доступу до них відвідувачам і користувачам згідно з режимом, визначеним Регламентом.

4.1.7. Репозитарій DataverseUA розміщується на матеріально-технічній базі Розпорядника і доступний через мережу Інтернет для відвідувачів, користувачів і депозиторів з будь-якого місця у будь-який час без будь-яких обмежень за рівнем освіти, фахом, спеціалізацією тощо.

4.2. Адміністратор Репозитарію відкритих даних

4.2.1. Адміністратор Репозитарію DataverseUA відповідає за функціонування Репозитарію DataverseUA, є головним організатором, куратором і менеджером всіх набору дослідницьких даних і відповідає за публікацію наборів дослідницьких даних у відкритому доступі.

4.2.2. Адміністратор Репозитарію DataverseUA забезпечує:

- безперебійне функціонування Репозитарію DataverseUA, виконує операції щодо забезпечення надійності збереження дослідницьких даних та поновлення належного функціонування програмного забезпечення та дослідницьких даних у разі збоїв, забезпечує своєчасне копіювання та резервування даних;

- створює акаунт користувача на основі даних користувача (особистий кабінет) за його запитом, якій надійшов із сайту підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>);

- змінює права доступу користувачів для забезпечення розміщення наборів дослідницьких даних за його запитом на розміщення даних, якій надійшов із сайту підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>);

- забезпечує отримання ідентифікатора DOI для набору дослідницьких даних, які депозитор підготував для публікації;

- публікує набір дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA у відкритому доступі.

4.2.3. Адміністратор Репозитарію DataverseUA може припинити доступ до особистого кабінету користувача у випадку, коли користувач порушив вимоги даного Регламенту, умови використання Репозитарію DataverseUA та вимоги законодавства з питань захисту інформації.

4.3. Куратори даних Репозитарію відкритих даних

4.3.1. Куратор даних Репозитарію DataverseUA супроводжує розміщення дослідницьких даних депозитором у Репозитарії DataverseUA і допомагає депозитору заповнити всі поля описової інформації щодо набору дослідницьких даних, відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, які входять до набору дослідницьких даних, редагувати дозволи та ліцензію.

4.3.2. Куратор даних установи — особа, призначена для забезпечення розміщення дослідницьких даних співробітників установи, яка має обліковий запис у Репозитарії DataverseUA і права на адміністрування наборів дослідницьких даних співробітників цієї установи. Куратор даних установи супроводжує розміщення дослідницьких даних співробітників установи у Репозитарії DataverseUA, відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, що входять до набору дослідницьких даних, редагувати дозволи та ліцензію.

4.3.3. Куратор даних Репозитарію DataverseUA забезпечує:

- супровід (консультації) депозитора під час розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA;

- перевірку інформації в запиті на створення бази даних установи (Dataverse collection), який надійшов із сайту підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>), де будуть розміщені набори дослідницьких даних користувачів, котрі працюють в установі, та створює базу даних установи;

- перевірку інформації в запиті на розміщення даних у Репозитарії, який надійшов із сайту підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>), а саме: дозволу від установи на розміщення дослідницьких даних і договору про розміщення та зберігання дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA;

- допомогу та консультації депозитору під час завантаження файлів дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA та при заповненні полів метаданих;

- перевірку описової інформації та файлів, що включені до набору дослідницьких даних, який завантажено в Репозитарії DataverseUA та готується до публікації;

- перевірку набору дослідницьких даних на дотримання вимог FAIR;

- навчання та консультації кураторів даних установ щодо розміщення даних досліджень у Репозитарії DataverseUA у відкритому доступі.

4.3.4. Куратор даних Установи виконує такі самі функції, що і куратор Репозитарію DataverseUA, але відповідає тільки за набори дослідницьких даних співробітників установи, в якій він працює.

4.3.5. Куратор даних Репозитарію DataverseUA та Куратор даних Установи можуть відмовити Депозитору в публікації набору дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA у випадку, якщо Депозитор порушив вимоги даного Регламенту, умови використання Репозитарію DataverseUA, не має дійсного дозволу на розміщення даного набору дослідницьких даних, не підписав договору про розміщення та зберігання дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA. Якщо у куратора даних Репозитарію DataverseUA або у куратора даних Установи є сумніви чи застереження щодо змісту файлів набору дослідницьких даних, то він може звернутися до Розпорядника з проханням провести детальну перевірку набору дослідницьких даних. На час перевірки всі дії з набором дослідницьких даних припиняються.

4.4. Відвідувачі Репозитарію відкритих даних

4.4.1. Відвідувач Репозитарію DataverseUA, відповідно до встановлених для нього прав доступу, має можливість:

- отримати відкритий доступ до загальної інформації про Репозитарій DataverseUA, інструктивні матеріали та інші загальні відомості (умови роботи, умови використання, політика конфіденційності тощо);

- отримати відкритий доступ до реєстру представлених у Репозитарії DataverseUA наборів дослідницькі даних в електронній формі з можливостями ознайомлення з ними і завантаження наборів дослідницьких даних та описової інформації, які мають ліцензію CC BY;

- здійснення пошуку наборів дослідницьких даних, що зберігаються в Репозитарії DataverseUA.

4.4.2. Відвідувачі Репозитарію DataverseUA мають дотримуватись вимог цього Регламенту та умов використання Репозитарію DataverseUA.

4.5. Користувачі Репозитарію відкритих даних

4.5.1. Користувачі Репозитарію DataverseUA додатково до можливостей, доступних для Відвідувачів, мають обліковий запис. Користувачі проходять процедуру реєстрації у Репозитарію DataverseUA і отримують логін і пароль доступу до внутрішньої частини

Репозитарію DataverseUA. Тільки зареєстровані користувачі мають можливість отримати права доступу, необхідні для розміщення наборів дослідницьких даних (права депозитора). Користувач має можливість зареєструватися за допомогою облікових записів Google або ORCID, а для користувачів установ НАН України реалізовано реєстрація за допомогою облікового запису системи РІД НОД. Для цього необхідно обрати пункт меню «LOGIN» на сайті <https://opendata.nas.gov.ua/>.

4.5.2. Користувачі Репозитарію DataverseUA, відповідно до встановлених для них прав доступу, мають можливість:

- виконувати пошук наборів дослідницьких даних за різними критеріями пошуку, які реалізовані в Репозитарії DataverseUA;
- мають відкритий доступ до реєстру представлених у Репозитарії DataverseUA наборів дослідницькі даних в електронній формі з можливостями ознайомлення з ними та завантаження наборів дослідницьких даних та описової інформації, які мають ліцензію CC BY;
- звернутись до адміністратора Репозитарію DataverseUA з проханням змінити права доступу для завантаження наборів дослідницьких даних і описової інформації щодо наборів дослідницьких даних, які будуть розміщені у вільному доступі.

4.5.3. У процесі роботи з Репозитарієм DataverseUA користувач повинен дотримуватися вимог даного Регламенту та умов використання Репозитарії DataverseUA.

4.6. Депозитори Репозитарію відкритих даних

4.6.1. Депозитори Репозитарію DataverseUA мають обліковий запис. Депозитори проходять процедуру реєстрації у Репозитарії DataverseUA або відправляють запит на розміщення даних в Репозитарії на сайті підтримки Репозитарію DataverseUA і отримують права доступу, необхідні для розміщення наборів дослідницьких даних.

4.6.2. Депозитор Репозитарію DataverseUA має можливість:

- завантажувати набори дослідницьких даних, файли описової інформації, яка супроводжує набір дослідницьких даних, заповнювати метадані, обирати ліцензію доступу до наборів даних;
- редагувати / видаляти набори дослідницьких даних, описову інформацію, яка супроводжує набір дослідницьких даних, метадані, змінювати умови доступу до набору дослідницькі даних;
- відправити набори дослідницьких даних, описову інформацію, яка супроводжує набір дослідницьких даних, метадані на підготовку для публікації.

4.6.3. У процесі роботи з Репозитарієм DataverseUA депозитор повинен дотримуватися вимог цього Регламенту та умов використання Репозитарію DataverseUA.

5. Порядок розміщення даних

5.1. Порядок користування Репозитарієм DataverseUA

5.1.1. У Репозитарії DataverseUA розміщуються набори дослідницьких даних в електронній формі на умовах відкритого доступу. Рішення про розміщення наборів ухвалює установа НАН України, де працює Депозитор, або установа, якій належать майнові права на дослідницькі дані, або уповноважена особа, якщо дані досліджень були отримані як результат виконання гранту, та відповідно до договору про використання (розміщення) дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA з Розпорядником.

5.1.2. Депозитор онлайнному режимі, який забезпечує Розпорядник, передає

дослідницькі дані, описи наборів дослідницьких даних, метадані та інші відомості за переліком, що визначає Розпорядник. Ці дані необхідні для формування їх реєстру і забезпечення пошукових можливостей Репозитарію DataverseUA.

5.1.3. Технічні вимоги щодо формату представлення наборів дослідницьких даних та описової інформації, які завантажуються до Репозитарію DataverseUA, та їх верифікації визначає Розпорядник.

5.1.4. Хронологічних обмежень для наборів дослідницьких даних та іншої пов'язаної з ними описової інформації, що зберігаються у Репозитарії DataverseUA, не встановлено — до нього можуть бути внесені дані наукових досліджень незалежно від дати їх створення та оприлюднення.

5.1.5. Дані наукових досліджень розміщують у Репозитарії DataverseUA співробітники Установ. Розміщення даних наукових досліджень у Репозитарії DataverseUA є безоплатним.

5.1.6. Депозитори мають право тимчасово або на постійній основі обмежити доступ до наборів дослідницьких даних в електронній формі або їх частини відповідно до чинного законодавства щодо авторських прав. У такому випадку набори дослідницьких даних в електронній формі, розміщені у Репозитарії DataverseUA, стають недоступними для ознайомлення користувачам Репозитарію DataverseUA й надалі (до зняття обмежень) використовуються винятково Розпорядником відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права».

5.1.7. Набори дослідницьких даних та пов'язана з ними описова інформація можуть бути відкликані з Репозитарію DataverseUA за поданням Установ, авторів / осіб, які мають майнові права на дані досліджень, або Розпорядником у разі виявлення фактів порушення майнових прав власності чи встановлення фактів академічної недоброчесності. Усі запити на відкликання наборів дослідницьких даних і пов'язаної з ними описової інформації реєструє та розглядає Розпорядник.

5.1.8. Програмне забезпечення Репозитарію DataverseUA унеможливорює несанкціоноване зовнішнє копіювання наборів дослідницьких даних, розміщених у Репозитарії DataverseUA на умовах, що не передбачають відкритого доступу, а також обмеження доступу до яких встановлене законодавством.

5.1.9. Ресурси Репозитарію DataverseUA не можуть бути використані Розпорядником для видачі будь-яких документів про відсутність (наявність) плагіату в опублікованих наборах дослідницьких даних.

5.2. Порядок розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA

5.2.1. Майнові права на інформацію, що становить дослідницькі дані, створені під час виконання установами НАН України науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які фінансуються НАН України за рахунок бюджетних коштів за державною, програмно-цільовою, конкурсною, відомчою, пошуковою тематикою, належать установам НАН України — виконавцям робіт відповідно до ст. 64 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», ст. 11 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», ст. 2 Закону України «Про науково-технічну інформацію», ст. 429 Цивільного кодексу України.

5.2.2. Депозитор повинен мати дозвіл на розміщення набору дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA від установи НАН України, якій належать майнові права на дослідницькі дані, або від уповноваженої особи, якщо дані досліджень були отримані як результат виконання гранту. Дозвіл на розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA повинен містити назву набору дослідницьких даних, опис файлів та умови доступу до дослідницьких даних.

5.2.3. Для розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA Депозитор

заповнює форму запити на сайті підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>) і надає згоду на: обробку персональних даних, дотримання політики конфіденційності, виконання загальних умов використання Репозитарію DataverseUA.

5.2.4. На основі інформації про набір дослідницьких даних, які містяться в формі запити, формується електронний варіант «Договору про використання (розміщення) дослідницьких даних в Репозитарії відкритих даних НАН України DataverseUA» на розміщення цього набору дослідницьких даних, який Депозитор повинен підписати. Депозитор має можливість підписати або паперовий екземпляр угоди, якій він може роздрукувати, або електронний примірник, використавши цифровий електронний підпис. Підписаний примірник «Договору про використання (розміщення) дослідницьких даних в Репозитарії відкритих даних НАН України DataverseUA» необхідно відправити на електронну адресу Адміністратора Репозитарію DataverseUA: adminDataverseUA@bitp.kyiv.ua.

5.2.5. Куратор даних Репозитарію DataverseUA перевіряє відповідність запити вимогам щодо розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA, зокрема, чи дійсно Депозитор є тою особою, дані про яку містяться в формі запити, чи немає у наборі дослідницьких даних конфіденційної інформації, чи має Депозитор право на розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA і чи дійсно електронний (особистий) підпис належить Депозитору.

5.2.6. Після перевірки наданих Депозитором документів і перевірки наданої в формі запити інформації Адміністратор Репозитарію DataverseUA створює для Депозитора особистий кабінет у Репозитарії DataverseUA і надає права на розміщення дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA. Якщо в Репозитарії DataverseUA був особистий кабінет особи з правами користувача, то після перевірки особи за даними з форми запити Адміністратор Репозитарію DataverseUA змінює права доступу для розміщення дослідницьких даних.

5.2.7. Адміністратор Репозитарію DataverseUA інформує про це Депозитора листом на електронну адресу, яку він вказав у формі запити.

5.2.8. Використовуючи наданий логін і пароль доступу, Депозитор отримує доступ до функцій Репозитарію DataverseUA для завантаження файлів дослідницьких даних, файлів описової інформації, заповнення форм метаданих і вибору типу ліцензії. Після завантаження всіх файлів і заповнення метаданих Депозитор надсилає повідомлення куратору даних Репозитарію DataverseUA (або куратору даних Установи), використовуючи систему повідомлень Репозитарію DataverseUA, про завершення процедури підготовки дослідницьких даних.

5.2.9. Отримавши повідомлення від Депозитора про завершення завантаження файлів, куратор даних Репозитарію DataverseUA (або куратор даних Установи) перевіряє створений набір дослідницьких даних. Куратор даних Репозитарію DataverseUA перевіряє, чи всі необхідні поля заповнені у розділі метаданих, чи завантажені файли дослідницьких даних відповідають заявленому типу і формату, чи є файли описової інформації, чи немає у наборі дослідницьких даних конфіденційної інформації або інформації, яка містить державну таємницю, тощо.

5.2.10. Якщо завантажений депозитором набір дослідницьких даних відповідає принципам FAIR та вимогам Регламенту щодо набору дослідницьких даних, куратор даних Репозитарію DataverseUA генерує DOI (унікальний ідентифікатор, який дає змогу однозначно ідентифікувати набір дослідницьких даних) у системі DataCite і повідомляє адміністратора Репозитарію DataverseUA, що цей набір дослідницьких даних готовий для опублікування.

5.2.11. Адміністратор Репозитарію DataverseUA виконує остаточну перевірку набору дослідницьких даних і публікує цей набір у відкритому доступі.

5.2.12. Опублікований набір дослідницьких даних не можна змінювати та редагувати, тому Депозитору змінюють права доступу на File Download, що забезпечує можливість пошуку та завантаження наборів дослідницьких даних, які перебувають у вільному доступі, але він не має прав на створення нового набору дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA.

6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію

6.1. Дослідницькі дані не мають містити інформації з обмеженим доступом: конфіденційну інформацію, таємну та службову інформацію, зокрема державну таємницю, комерційну таємницю, ноу-хау.

6.2. З метою забезпечення захисту інформації з обмеженим доступом від розкриття відповідно до п. 6 Положення про відкриту науку:

а) установи НАН України здійснюють заходи щодо захисту від розголошення:

— державної таємниці та службової інформації відповідно до законодавства, зокрема службової інформації відповідно до Переліку відомостей, що містять службову інформацію у НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 09.04.12 № 265 (із змінами);

— комерційної таємниці, конфіденційної інформації відповідно до законодавства та п. 9 Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України;

б) у договорі на використання (розміщення) дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA зазначають зобов'язання автора не оприлюднювати інформації з обмеженим доступом;

в) за наявності в установі НАН України порядку розгляду службових дослідницьких даних, їх оприлюднення є можливим у разі отримання висновку комісії або дозволу уповноваженої особи про можливість оприлюднення, який Депозитор надає Розпоряднику як додаток до договору про використання (розміщення) дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA.

6.3. Використання дослідницьких даних інших осіб є можливим у випадках:

— використання дослідницьких даних, до яких надано доступ за ліцензією відкритого доступу, відповідно до умов цієї ліцензії;

— отримання дозволу на використання дослідницьких даних на підставі ліцензійного договору, інших правочинів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Цей дозвіл Депозитор надає Розпоряднику як додаток до договору про використання (розміщення) дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA.

7. Застосування ліцензій відкритого доступу

7.1. Надання відкритого доступу до дослідницьких даних здійснюється згідно з пунктом 7.7 Положення про відкриту науку в НАН України на умовах ліцензії Creative Commons «Зазначення Авторства 4.0 Міжнародна» (CC BY 4.0, Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)) та цим Регламентом.

7.2. Основні положення ліцензії та повний текст ліцензії Creative Commons українською та англійською мовами наведені на сайті Creative Commons

<https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

7.3. Положення щодо застосування ліцензії CC BY 4.0 для дослідницьких даних зазначаються в електронному договорі на використання дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA між Депозитором і Розпорядником Репозитарію DataverseUA.

7.4. Відкритий доступ до метаданих дослідницьких даних згідно з пунктом 7.8 Положення про відкриту науку в НАН України здійснюється з використанням ліцензії CC0 1.0 Універсальна (CC0 1.0) Передання до Суспільного Надбання (CC0 1.0 Universal (CC0 1.0) Public Domain Dedication), що передбачає передання метаданих у суспільне надбання з можливістю їх копіювати, змінювати, розповсюджувати і відтворювати метадані в некомерційних та комерційних цілях.

7.5. Інформацію щодо застосування ліцензії CC0 1.0 для метаданих установи НАН України, які створюють метадані, зазначають на своїх вебсайтах.

7.6. Згідно зі ст. 1107, 1108 Цивільного Кодексу України ліцензіат не має права використовувати об'єкт права інтелектуальної власності в іншій сфері, ніж визначено ліцензією на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Відповідно до ст. 444 ЦК України щодо публічної ліцензії на використання твору, особа, яка використовує твір на основі ліцензії, зобов'язана дотримуватися визначених суб'єктом авторського права умов, на яких її було видано.

7.7. Особи, які використовують (користувачі) дослідницькі дані, оприлюднені у Репозитарії DataverseUA, зобов'язані здійснювати використання зазначених об'єктів відповідно до вимог ліцензії Creative Commons.

8. Використання персональних даних

8.1. Обробка та захист персональних даних забезпечується Розпорядником з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних» і здійснюється під час реєстрації користувачів і депозиторів, які бажають зберігати набори дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA.

8.2. Шляхом проставлення відмітки на сторінці запиту на створення облікового запису на інтернет-сайті Репозитарію DataverseUA або під час оформлення заявки на подання дослідницьких даних на інтернет-сайті підтримки Репозитарію DataverseUA, які розміщені і підтримуються Розпорядником Репозитарію DataverseUA, в пункті «Я згодний(-а) на збір та обробку моїх персональних даних» користувач Репозитарію DataverseUA або депозитор Репозитарію DataverseUA — фізична особа, суб'єкт персональних даних, надає Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України свою безумовну згоду на збір і обробку персональних даних.

8.3. Під час оформлення запиту на розміщення дослідницьких даних та запиту на створення облікового запису у Репозитарії DataverseUA Розпорядник здійснює збір та обробку персональних даних користувача (депозитора) з метою ідентифікації, аутентифікації, авторизації користувача, відповідей на запити, відновлення пароля та для зворотного зв'язку, для уточнення дослідницьких даних і підготовці метаданих.

8.4. Розпорядник здійснює збір таких персональних даних:

- прізвище, ім'я, по батькові особи, яка або для якої розміщуються дані у зв'язку з публікацією наукової статті;
- e-mail;
- телефон;
- назва установи, в якій працює автор або особа, яка або для якої розміщуються дані у

зв'язку з публікацією наукової статті;

— посада користувача в установі, в якій він працює;

— Username — логін користувача;

— Password — пароль користувача.

8.5. Володільцем і розпорядником персональних даних Репозитарію DataverseUA, а також місцем зберігання та обробки персональних даних є Розпорядник Репозитарію DataverseUA.

8.6. Розпорядник Репозитарію DataverseUA: забезпечує безпечне зберігання персональних даних з метою унеможливлення несанкціонованого доступу до них; не здійснює передавання персональних даних третім особам та іншим сайтам, крім випадків, коли це є вимогою законодавства.

8.7. Користувач або Депозитор мають всі права щодо захисту його персональних даних, передбачених чинним законодавством України, зокрема Законом України «Про захист персональних даних», а саме:

- знати про джерела збирання, місцезнаходження своїх персональних даних, мету їх обробки, місцезнаходження або місце проживання (перебування) володільця чи розпорядника персональних даних або дати відповідне доручення щодо отримання цієї інформації уповноваженим ним особам, крім випадків, встановлених законом;
- отримувати інформацію про умови надання доступу до персональних даних, зокрема інформацію про третіх осіб, яким передаються його персональні дані;
- на доступ до своїх персональних даних;
- отримувати не пізніше як за тридцять календарних днів з дня надходження запиту, крім випадків, передбачених законом, відповідь про те, чи обробляються його персональні дані, а також отримувати зміст таких персональних даних;
- пред'являти вмотивовану вимогу володільцю персональних даних із запереченням проти обробки своїх персональних даних;
- пред'являти вмотивовану вимогу щодо зміни або знищення своїх персональних даних будь-яким володільцем та розпорядником персональних даних, якщо ці дані обробляються незаконно чи є недостовірними;
- на захист своїх персональних даних від незаконної обробки та випадкової втрати, знищення, пошкодження у зв'язку з умисним приховуванням, ненаданням чи несвоєчасним їх наданням, а також на захист від надання відомостей, що є недостовірними чи ганьблять честь, гідність та ділову репутацію фізичної особи;
- звертатись із скаргами на обробку своїх персональних даних до Уповноваженого або до суду;
- застосовувати засоби правового захисту в разі порушення законодавства про захист персональних даних;
- вносити застереження стосовно обмеження права на обробку своїх персональних даних під час надання згоди;
- відкликати згоду на обробку персональних даних;
- знати механізм автоматичної обробки персональних даних;
- на захист від автоматизованого рішення, яке має для нього правові наслідки.

8.8. Розпорядник приймає всі передбачені законодавством заходи для захисту персональних даних користувача (депозитора), зокрема, обробка даних здійснюється на

обладнанні, яке знаходиться в приміщеннях з обмеженим доступом під постійною охороною.

8.9. Користувачі (депозитори) надають згоду на обробку персональних даних шляхом проставлення позначки на сторінці запиту на створення облікового запису або під час оформленні заявки на розміщення даних дослідження в пункті «Я згодний(-а) на збір та обробку моїх персональних даних».

ПОГОДЖУЮ
Академік-секретар
Відділення інформатики НАН України
академік НАН України
_____ Олександр ХІМІЧ

26 грудня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Інституту кібернетики
імені В.М. Глушкова
НАН України

16 грудня 2024 р. № 155

СХВАЛЕНО
Протокол засідання робочої групи
з питань відкритої науки НАН України

26 грудня 2024 р. № 24/4

РЕГЛАМЕНТ

Архіву препринтів НАН України

Київ — 2024

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Терміни і визначення
3. Цілі використання
4. Розпорядник, Надавачі інформації, Користувачі Архіву препринтів
 - 4.1. Розпорядник Архіву препринтів
 - 4.2. Надавачі інформації для Архіву препринтів
 - 4.3. Користувачі Архіву препринтів
5. Порядок розміщення препринтів
6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію
7. Застосування ліцензій відкритого доступу
8. Використання персональних даних

1. Загальні положення

1.1. Цей документ (далі Регламент) визначає засади і правила функціонування Архіву препринтів НАН України (далі Архіву препринтів), розпорядником якого, згідно з розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350, є Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України.

1.2. Архів препринтів є складовою інфраструктури відкритої науки НАН України, що забезпечує оприлюднення препринтів працівників установ НАН України, докторантів, здобувачів вищої освіти, який використовується для забезпечення відкритого доступу до препринтів через вебпортал Архіву препринтів НАН України: <https://arxiv.nas.gov.ua/>.

1.3. Регламент спрямовано на забезпечення реалізації заходів, передбачених Концепцією реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024–2030 роки, затвердженою постановою Президії НАН України від 29.11.2023 № 400. Регламент розроблено відповідно до розпорядження НАН України від 12.06.2024 № 350 з урахуванням законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів. Регламент враховує принципи відкритої науки та відкритого доступу, визначених: Рекомендацією ЮНЕСКО щодо відкритої науки 2021 р., Рекомендацією Комісії (ЄС) 2018/790 від 25.04.2018 щодо доступу до наукової інформації та її збереження, Директивою (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20.06.2019 щодо відкритих даних та повторного використання інформації державного сектору, Регламентом (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту та Ради від 28.04.2021 про заснування Рамкової програми досліджень та інновацій «Горизонт Європа», що визначає правила щодо її участі та розповсюдження, а також про скасування Регламентів (ЄС) № 1290/2013 та (ЄС) № 1291/2013, Модельною грантовою угодою Рамкової програми «Горизонт Європа» та іншими документами установ ЄС.

2. Терміни і визначення

2.1. *Вебресурс* — ідентифікована у мережі Інтернет сукупність інтегрованих засобів технічного і програмно-апаратного характеру, а також інформації, призначеної для мережевого оприлюднення і закріплених за одним доменом; може містити інформацію в текстовій, графічній і мультимедійній формі та має унікальну електронну адресу.

2.2. *Співавтори* — співавтори препринта.

2.3. *Уповноважений автор* — у цілях цього Регламенту — особа, уповноважена співавторами від їх імені укласти електронний ліцензійний договір приєднання на використання твору на умовах відкритого доступу в Архіві препринтів НАН України.

2.4. *Користувач* — у цілях цього Регламенту — особа, яка використовує Архів препринтів як вебресурс: *читач* (що шукає і переглядає, чи скачує до себе препринти), *автор* (що подає рукопис препринта на оприлюднення), *куратор* (що оприлюднює препринти на вебресурсі), *адміністратор* (що керує роботою Архіву препринтів через інструменти вебресурсу).

2.5. *Інцидент інформаційної безпеки* — одинична подія або ряд небажаних і непередбачених подій, через які існує загроза інформаційній безпеці (ризик пошкодження даних чи інформаційної системи, несанкціонованого доступу до неопублічної інформації).

2.6. Визначення термінів: «*Відкрита наука*», «*Відкриті дослідницькі дані*», «*Відкритий доступ*», «*Дослідницькі дані*», «*Інформація з обмеженим доступом*», «*Інтерактивне надання доступу*», «*Ліцензія*», «*Ліцензія відкритого доступу на використання дослідницьких*

даних», «Ліцензії Creative Commons», «Метадані», «Науковий результат», «Принципи FAIR», «Службові дослідницькі дані» надано у Положенні про відкриту науку в НАН України, затвердженому розпорядженням НАН України від 12.06.2024 № 350.

2.7. Інші терміни в цьому Регламенті вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та у Положенні про відкриту науку в НАН України.

3. Цілі використання

3.1. Архів препринтів надає два типи послуг:

— послугу доступу до оприлюднених препринтів, що охоплює інтерактивний пошук, перегляд і завантаження препринтів;

— послугу оприлюднення (збереження препринта в електронній формі на вебресурсі Архіву препринтів з постійною інтернет-адресою, розповсюдження метаданих серед міжнародних та українських вебресурсів відкритої науки і надання препринту цифрового ідентифікатора об'єкта DOI).

3.2. Послуга доступу до оприлюднених препринтів надається всім користувачам безкоштовно і без реєстрації. Використання оприлюднених препринтів користувачами здійснюється на умовах ліцензії відкритого доступу Creative Commons (далі Ліцензія CC), вид якої зазначено у препринті. Послуга доступу до оприлюднених препринтів надається через інтерфейс користувача Архіву препринтів: <https://arxiv.nas.gov.ua/>

3.3. Архів препринтів не здійснює рецензування препринта та надає лише послугу оприлюднення. Архів препринтів не несе відповідальності перед співавторами, третіми особами за зміст і форму оприлюднених препринтів. Автор (співавтори) несе (несуть) відповідальність за дотримання чинного законодавства та виконання Договору приєднання.

3.4. Послуга оприлюднення препринта надається на підставі Електронного ліцензійного договору приєднання на використання твору на умовах відкритого доступу (Договір приєднання).

Договір приєднання викладений на сайті Архіву препринтів в меню *Про нас*. Послуга оприлюднення препринта надається лише авторам, які є діючими працівниками установ НАН України (далі Установи).

Співавторами препринта, що оприлюднюється в Архіві препринтів, можуть бути працівники установ НАН України, аспіранти і докторанти, студенти, викладачі університетів, сумісники, співробітники інших установ і організацій України, іноземні вчені тощо.

Усі автори (співавтори) препринтів, що оприлюднюються в Архіві препринтів, зобов'язані мати ідентифікатор ORCID. (За відсутністю ідентифікатора ORCID — його можна отримати, зареєструвавшись на сайті <https://orcid.org/signin> безпосередньо, чи здійснити реєстрацію з свого запису на сайті SCOPUS.)

Перед оприлюдненням препринта кожний автор (співавтор) препринта, що є працівником установи НАН України, має отримати акаунт (ім'я користувача, що також утворює офіційну поштову адресу) в домені nas.gov.ua. Акаунт видається уповноваженою особою установи-роботодавця. (Зазвичай відповідні повноваження має вчений секретар або начальник відділу кадрів установи НАН України.) Процедура призначення акаунту в даному

Регламенті не описується.

Перед початком оприлюднення препринта:

а) кожний автор і співавтор препринта, що є співробітником установи НАН України, має перевірити і уточнити дані власного профілю в базі даних РІТ НОД, зокрема, ім'я і прізвище латинськими літерами та контактну електронну пошту, ввести ORCID і відмітити поле «Дозволяю оприлюднювати інформацію» у формі профілю, тобто надати дозвіл на оприлюднення інформації з цього профілю, що є потрібною для визначення автора та отримання DOI.

Редагувати профіль користувача можна на спеціальній сторінці профілю <https://profile-user.nas.gov.ua/>, в особистому кабінеті в Архіві препринтів (меню *Переглянути профіль*), в особистому кабінеті на Порталі відкритої науки <https://openscience.nas.gov.ua/>, у системі РІТ НОД <http://tema-ndr.nas.gov.ua/> тощо.

Для входу треба ввести акаунт і пароль користувача в домені nas.gov.ua.

б) Уповноважений автор має отримати діючий кваліфікований електронний підпис (КЕП), або Дія-підпис, що визнається Центральним засвідчувальним органом (ЦЗО) Міністерства цифрової трансформації України (Мінцифри) та підтримується його сайтом <https://czo.gov.ua/>. КЕП можна отримати, зокрема, у банківському застосунку (як BankID). Дія-підпис створюється у застосунку Дія. Процедури отримання КЕП, чи Дія-підпис в даному Регламенті не описуються.

Послуга оприлюднення препринта надається Уповноваженому автору через інтерфейс користувача особистого кабінету Архіву препринтів.

3.5. Препринт має бути збереженим у форматі pdf. Цей файл, підписаний електронним цифровим підписом, повинен містити:

- специфікацію типу ліцензії CC з її емблемою та посиланням на її текст;
- твердження про відповідність препринта всім вимогам Договору приєднання.

Процедура підписання документа в даному Регламенті не описується.

3.6. У випадку, якщо препринт передбачено оприлюднити разом із посиланням на дослідницькі дані, потрібні для підтвердження наведених у ньому результатів досліджень, текст препринта має містити гіперпосилання або цифровий ідентифікатор об'єкта DOI на такі дані в інформаційному ресурсі відкритого доступу.

3.7. У випадку, якщо препринт є остаточно прийнятим рецензованим рукописом наукової публікації, текст препринта має містити гіперпосилання для пошуку відповідної наукової публікації, та/або її цифровий ідентифікатор об'єкта DOI.

3.8. Порядок технічної підтримки

3.8.1. Технічна підтримка надається користувачам шляхом консультацій і відповідей на запитання через електронну пошту arxiv@nas.gov.ua.

3.8.2. Технічна підтримка через електронну пошту надається у робочий час в робочі дні. Відповідь надсилається протягом наступного робочого дня після отримання запиту.

3.9. Порядок технічної та інформаційної інтеграції інформаційних ресурсів

3.9.1. Архів препринтів відправляє метадані до національних та міжнародних вебресурсів відкритої науки через Харвестер відкритої науки НАН України.

Метадані Архіву препринтів відповідають міжнародному стандарту обміну бібліографічною інформацією (Dublin Core). Протокол обміну також є стандартним (OAI PMH). Це потенційно уможливорює пряму взаємодію з іншими українськими та

міжнародними вебресурсами відкритої науки з їхньої ініціативи чи за власним рішенням розпорядника Архіву препринтів.

3.9.2. Архів препринтів отримує DOI з DataCite (через посередництво, разом з Репозитарієм відкритих даних НАН України).

3.9.3. Архів препринтів працює з єдиним вікном входу в інфраструктуру відкритої науки НАН України, забезпечуючи, зокрема, можливість переходу в особистий кабінет Архіву препринтів після входу в особистий кабінет Головного порталу відкритої науки НАН України (<https://openscience.nas.gov.ua/>) без додаткової реєстрації чи повторного введення пароля.

3.9.4. Архів препринтів працює зі спільною базою даних співробітників та установ РІТ НОД (через програмний інтерфейс REST API), тож зроблені в ній оновлення моментально стають доступними в інтерфейсі Архіву препринтів.

4. Розпорядник, Надавачі інформації, Користувачі Архіву препринтів

4.1. Розпорядник Архіву препринтів

4.1.1. Розпорядник Архіву препринтів має право:

- вимагати від авторів препринтів дотримання положень цього Регламенту, прав третіх осіб щодо захисту інтелектуальної власності, інформації з обмеженим доступом і персональних даних відповідно до законодавства, Договору приєднання, договору між уповноваженим автором і співавторами;

- відмовляти в оприлюдненні препринта, якщо виникли сумніви щодо можливого порушення у препринті вимог законодавства умов Договору приєднання, договору між уповноваженим автором і співавторами, цього Регламенту;

- вилучати оприлюднені препринти, щодо яких виникли сумніви в частині можливого порушення у препринті вимог законодавства, умов Договору приєднання, договору між уповноваженим автором і співавторами, цього Регламенту;

- відмовитись від обов'язків розпорядника Архіву препринтів, за можливості передавши їх іншій установі.

4.1.2. Розпорядник Архіву препринтів повинен:

- здійснювати захист інформації з обмеженим доступом і персональних даних відповідно до законодавства, цього Регламенту;

- забезпечувати функціонування Архіву препринтів і надання послуг користувачам відповідно до цього Регламенту;

- забезпечувати технічну підтримку та надання консультацій авторам (співавторам), які подають препринти для оприлюднення в Архіві препринтів, користувачам Архіву препринтів відповідно до цього Регламенту;

- періодично переглядати Політику інформаційної безпеки та модернізувати її за необхідності;

- здійснювати заходи з популяризації відкритої науки.

4.1.3. Розпорядник Архіву препринтів має право в односторонньому порядку вносити зміни в цей Регламент, зокрема шляхом викладення в новій редакції Регламенту, що набуває чинності з дня розміщення на вебресурсі Архіву препринтів.

4.2. Надавачі інформації для Архіву препринтів

Надавачем інформації для Архіву препринтів виступає автор (співавтор) препринта.

4.2.1. Автор (співавтор) препринта в Архіві препринтів має право:

- знати про джерела збору та місце збереження його персональних даних, мету їх обробки, місцезнаходження володільця чи розпорядника персональних даних або дати відповідне доручення щодо отримання цієї інформації уповноваженим особам, крім випадків, встановлених законом;
- отримувати інформацію про умови надання доступу до персональних даних, зокрема інформацію про третіх осіб, яким передаються його персональні дані;
- на доступ до його персональних даних;
- отримувати не пізніше як за тридцять календарних днів з дня надходження запиту (крім випадків, передбачених Законом України «Про захист персональних даних») відповідь про те, чи обробляються його персональні дані, а також отримувати зміст таких персональних даних;
- пред'являти вмотивовану вимогу володільцю персональних даних із запереченням щодо обробки його персональних даних;
- пред'являти вмотивовану вимогу щодо зміни або знищення його персональних даних володільцем та розпорядником персональних даних, якщо ці дані обробляються незаконно чи є недостовірними;
- на захист персональних даних користувача від незаконної обробки та випадкової втрати, знищення, пошкодження у зв'язку з умисним приховуванням, ненаданням чи несвоєчасним їх наданням, а також на захист від надання відомостей, що є недостовірними чи ганьблять честь, гідність і ділову репутацію фізичної особи;
- звертатися зі скаргами на обробку його персональних даних до Уповноваженого Верховної ради України з прав людини або до суду;
- застосовувати засоби правового захисту в разі порушення законодавства про захист персональних даних;
- вносити застереження стосовно обмеження права на обробку його персональних даних під час надання згоди;
- відкликати згоду на обробку його персональних даних;
- знати механізм автоматичної обробки персональних даних;
- на захист від автоматизованого рішення, яке має для користувача правові наслідки;
- користуватись Архівом препринтів як складовою інфраструктури відкритої науки НАН України для оприлюднення та розповсюдження власних наукових результатів у формі препринтів;
- здійснювати інтерактивне надання доступу до копії службового препринта в Архіві препринтів НАН України на сайті установи, де працює автор, власному сайті автора, у національних та іноземних репозитаріях відкритого доступу;
- посилатись на оприлюднений препринт у разі розміщення дослідницьких даних, необхідні для підтвердження висновків і результатів досліджень у наукових публікаціях;
- посилатись на оприлюднені препринти у наукових публікаціях, інших препринтах.

4.2.2. Автор (співавтор) препринтів повинен:

- дотримуватись вимог ліцензій СС відповідно до ст. 51 Закону України «Про авторське право і суміжні права», п. 7.9 Положення про відкриту науку, Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами), Електронного

ліцензійного договору про приєднання, договорів між співавторами і уповноваженим автором та цього Регламенту.

— зберігати в таємниці дані акаунту та пароля, необхідні для входу в особисті кабінети інфраструктури відкритої науки (ця вимога стосується всіх ресурсів ВН НАН України і виходить за межі даного Регламенту), повідомлення адміністраторів Архіву препринтів у разі виникнення підозри, що ці дані стали відомі третім особам.

4.3. Користувачі Архіву препринтів

4.3.1. Особа, яка використовує препринти з Архіву препринтів, має право:

— користуватись Архівом препринтів як складовою інфраструктури відкритої науки НАН України для одержання відкритого доступу до повних текстів, оприлюднених в Архіві препринтів, з можливостями пошуку і відбору за автором, назвою, ключовими словами, датою оприлюднення тощо;

— посилатись на оприлюднені препринти у наукових публікаціях, препринтах.

4.3.2. Особа, яка використовує препринти з Архіву препринтів, повинна:

— додержуватись вимог ліцензій Creative Commons відповідно до ст. 51 Закону України «Про авторське право і суміжні права», п. 7.9 Положення про відкриту науку, Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами), Рекомендації з використання користувачами копій наукових публікацій, які опубліковано або до яких забезпечено інтерактивне надання доступу на умовах ліцензій Creative Commons (додаток 5 до розпорядження Президії НАН України від 16.01.2008 № 15) та цього Регламенту.

5. Порядок розміщення препринтів

5.1. Підготовка до оприлюднення

Автор (співавтори) наводять у формі препринта науковий або науково-технічний (прикладний) результат відповідно до п. 22, 27 ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та Положення про відкриту науку в НАН України затвердженим розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 (далі Положення про відкриту науку в НАН України).

Препринт має висвітлювати результати самостійно виконаного автором (співавторами) наукового дослідження, що охоплює вивчення наукової літератури, відбір та аналіз фактологічного матеріалу, узагальнення та систематизацію, і мати вигляд тексту, структура, мова і стиль якого відповідають нормам наукової публікації.

Уповноважений автор і співавтори врегульовують питання, пов'язані з:

— авторськими правами на препринт. Зокрема, це стосується випадку, коли препринт є службовим твором і роботодавцем автора встановлено порядок розгляду службових творів перед їх оприлюдненням;

— правами інтелектуальної власності інших осіб. Твори (їх уривки), створені іншими особами, можуть бути використані у препринті лише із дотриманням законодавства і правил цитування;

— можливим обмеженням доступом до інформації препринта. Лише препринт, що не містить інформації з обмеженим доступом — конфіденційної, таємної та службової інформації, зокрема державної таємниці, комерційної таємниці, ноу-хау, можна оприлюднювати в Архіві препринтів згідно з Положенням про відкриту науку в НАН України, Договору приєднання та розділу 6 Регламенту. Це обмеження стосується також персональних даних третіх осіб, наводити які в текстах препринтів заборонено;

— їх взаємодією, зокрема порядок зазначення авторів у препринті.

5.2. Пакет подання

Після врегулювання зазначених вище питань і погодження співавторами остаточного тексту препринта Уповноважений автор зберігає примірник препринта у форматі pdf та особисто підписує на сайті ЦЗО Мінцифри, використовуючи формат підпису PAdES (дані та підпис зберігаються в pdf файлі).

Якщо препринт створено співавторами, вони укладають між собою договір, за яким доручають Уповноваженому автору представляти їхні права та інтереси у зв'язку із оприлюдненням препринта в Архіві препринтів (із зазначенням назви препринта, повного переліку авторів, а також дозволу на оприлюднення їхніх персональних даних, потрібних для оприлюднення препринта, згідно з п. 8.5).

Автор здійснює сканування (або фотокопію) підписаного договору і перетворює на файл у форматі pdf.

5.3. Подання на оприлюднення

Підписаний цифровим підписом препринт до Архіву препринтів подає Уповноважений автор (далі в контексті роботи в особистому кабінеті — користувач).

Для подачі препринтів, перегляду стану подання та спілкування з уповноваженими особами Архіву препринтів (кураторами препринтів) треба заходити до особистого кабінету: кнопка *Вхід* на сайті <https://arxiv.nas.gov.ua/>, або пряме посилання: https://opensi.nas.gov.ua/?go_to=arxiv&lang=ua. В Архіві препринтів не передбачено окремої реєстрації: необхідною і достатньою є наявність зареєстрованого користувача у домені nas.gov.ua. Для входу в особистий кабінет потрібно ввести власний акаунт і пароль.

Під час першого входу в особистий кабінет Архіву препринтів користувачу буде запропоновано підписати в електронний спосіб Договір приєднання, натиснувши кнопку *Підписати договір*. Підписання договору є обов'язковою дією.

Для покрокового супроводу процесу подання препринтів до Архіву препринтів застосовується спеціальний інструмент — «Майстер подання».

Для запуску «Майстра подання» можна скористатись посиланням *Зробіть нове подання* на домашній сторінці, або кнопкою *Нове подання* на сторінці списку всіх подань.

Під час проходження кроків «Майстра подання» можна в будь-який час повертатись назад до попередніх форм (крім початкової сторінки) та вперед до вже заповнених форм. Також можна на будь-якому кроці змінити мову подання і в будь-який час зберегти незавершене подання, щоб повернутись до нього пізніше. Усі вже введені дані у цьому випадку також зберігаються.

Щоб запобігти втраті даних, система час від часу автоматично зберігає чернетку подання.

Усі форми «Майстра подання» мають спільну структуру. Вгорі, під заголовком сторінки, міститься посилання для зміни мови подання. Праворуч вгорі знаходиться кнопка *Зберегти на потім*, що дає можливість зберегти чернетку подання. Незавершені подання знаходяться у загальному списку з поміткою *Незавершене*.

Також вгорі сторінки знаходиться смуга з переліком усіх кроків «Майстра подання», де відмічена активна форма і позначені вже заповнені форми. За допомогою цієї смуги можна безпосередньо перейти на будь-яку з уже заповнених форм як назад, так і вперед, але не можна перестрибувати через ще незаповнені форми. Для переходу потрібно натиснути назву відповідного кроку на смугі.

Трохи нижче смуги, праворуч угорі, розташована позначка виклику інтерактивної

довідки відповідно до активної на момент виклику форми «Майстра подання».

У нижній частині вікна всіх вкладок «Майстра подання» містяться кнопки *Назад*, *Продовжити* та продубльовано кнопку *Зберегти на потім*.

Зазначити співавторів Уповноважений автор може за допомогою механізму пошуку співавторів, якщо вони мають акаунти в домені `nas.gov.ua` та заповнені профілі персональної інформації. Профілі співавторів, які не працюють в НАН України, можна вводити безпосередньо у «Майстрі подання».

Важливо: повторне введення раніше (будь-ким) введених співавторів розглядається як помилка і призведе до затримки оприлюднення препринта.

Перед поданням препринта варто підготувати тексти, які треба буде ввести у форму на певному кроці «Майстра подання», а саме: назву препринта, анотацію і ключові слова двома мовами: українською та англійською.

Крім примірника препринта, під час подання за необхідності можна завантажити додаткові документи (відповідно до п. 5.2).

5.4. Обробка подання

Поданий препринт не оприлюднюється автоматично. Його має розглянути уповноважена особа: куратор препринтів.

Хоча рецензування препринта не передбачено, куратор препринтів може затримати оприлюднення до введення і завантаження всієї необхідної інформації та виправлення знайдених куратором помилок. Куратор перевіряє електронний підпис Уповноваженого автора, яким завірено примірник препринта, а також профілі авторів і співавторів.

Куратор має право запросити:

- заміну препринта, якщо він не містить частини даних, зазначених у п. 3.5—3.7;
- заміну препринта, якщо препринт не відповідає вимогам п. 5.2 до формату файлу, чи електронного цифрового підпису;
- надання відсутніх додаткових документів, якщо такі потрібні згідно з п. 5.2;
- заміну додаткового документа, якщо він не відповідає вимогам п. 5.2: не містить вказаної інформації чи підписів, або якщо файл не відповідає визначеному Регламентом формату.

Куратор має право відмовити в оприлюдненні, якщо препринт явно порушує вимоги Договору про приєднання чи автор відмовляється надати потрібні дані, виправити помилки тощо.

Куратор препринтів спілкується з автором через повідомлення в особистому кабінеті Архіву препринтів. Нові повідомлення з'являються на панелі керування (і позначаються на зображенні дзвоника справа вгорі). Натискання на це зображення дає змогу відкрити діалогове вікно, в якому можна побачити список повідомлень і перейти безпосередньо до них. Також можна перейти до повідомлень з панелі керування, натиснувши кнопку *Дивитись* у вкладці *Моя черга* навпроти відповідного подання та перейшовши на вкладку *Обговорення*. Реалізовано механізм паралельного надсилання повідомлень на електронну пошту автора, вказану в профілі.

Автор також може ініціювати спілкування з куратором, залишивши для нього коментар у спеціальному полі.

Поки препринт не оприлюднений, у нього можна за потреби вносити зміни у відповідних вкладках панелі. Після оприлюднення препринта на сайті користувач отримує сповіщення на електронну пошту, а відповідне подання переміщується на панелі керування

до вкладки *Архівоване* з поміткою *Опубліковано*.

5.5. Вилучення препринта

Підстави і процедура вилучення препринта за ініціативою автора (співавтор) чи третьої особи відповідають порядку, визначеному ст. 56 Закону України «Про авторське право і суміжні права», що вказано в Електронному ліцензійному договорі приєднання на використання твору на умовах відкритого доступу.

5.6. Отримання цифрового ідентифікатора об'єкта DOI

5.6.1. Оприлюднені препринти безкоштовно отримують цифровий ідентифікатор об'єкта DOI (Digital Object Identifier) в порядку черги.

5.6.2. Інформація про призначення DOI з'являється в особистому кабінеті Уповноваженого автора та надсилається на електронну пошту.

6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію

6.1. Зобов'язання авторів (співавторів) препринтів щодо захисту від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності наведені у п. 6 Положення про відкриту науку в НАН України та зазначені у п. 4 Електронного ліцензійного договору приєднання на використання твору на умовах відкритого доступу.

6.2. Автор (співавтор) несуть відповідальність за порушення авторського права, розголошення інформації з обмеженим доступом.

6.3. Політика інформаційної безпеки

6.3.1. Загальні вимоги до організації інформаційної безпеки Архіву препринтів (тобто основні принципи, цілі та завдання системи управління інформаційною безпекою і заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки Архіву препринтів) становлять Політику інформаційної безпеки, яка наводиться в даному розділі.

Політика інформаційної безпеки Архіву препринтів розроблена відповідно до Закону України «Про інформацію», Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», ДСТУ ISO/IEC 27001:2015 «Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою. Вимоги» та ДСТУ ISO/IEC 27002:2015 «Інформаційні технології. Методи захисту. Звід практик щодо заходів інформаційної безпеки».

6.3.2. Принципами забезпечення інформаційної безпеки Архіву препринтів є:

— системний підхід до забезпечення інформаційної безпеки на основі аналізу специфіки Архіву препринтів як інформаційної системи;

— безперервність процесу удосконалення інформаційної безпеки, його здійснення шляхом обґрунтування та реалізації заходів із застосуванням найкращого міжнародного досвіду;

— своєчасність та адекватність заходів захисту від реальних і потенційних загроз інформаційній безпеці;

— контроль та забезпечення підтримки належного рівня інформаційної безпеки з боку керівництва розпорядника Архіву препринтів; забезпечення достатніх матеріальних і людських ресурсів для довготривалого забезпечення інформаційної безпеки.

6.3.3. Метою Політики інформаційної безпеки є забезпечення захисту інформації та ресурсів системи від зовнішніх і внутрішніх загроз, зокрема пов'язаних із розголошенням, втратою, витоком, спотворенням та/або знищенням інформації. Політика інформаційної

безпеки Архіву препринтів сконцентрована на двох головних завданнях:

- підтримка працездатності і стійкості інформаційної системи в мережі Інтернет;
- захист відкритої інформації від спотворення та/або знищення.

6.3.4. Адміністратори Архіву препринтів регулярно виконують два заходи безпеки:

- оновлення;
- резервне копіювання.

6.3.5. Управління інцидентами інформаційної безпеки Архіву препринтів складається з:

- виявлення і фіксації подій інформаційної безпеки, аналізування для підтвердження їх класифікації як інцидентів інформаційної безпеки;
- оперативної ліквідації наслідків інцидентів інформаційної безпеки для зведення до мінімуму шкоди для користувачів і функціонування Архіву препринтів;
- упровадження внутрішніх механізмів моніторингу ефективності ліквідації наслідків інцидентів інформаційної безпеки з т. зв. швидкості реакції, правильності оперативних рішень та розміру шкоди для підвищення ефективності усунення в подальшому інцидентів інформаційної безпеки;
- упровадження внутрішніх механізмів постійного моніторингу безпекової інформації в Інтернеті стосовно встановленого програмного забезпечення, оцінки та усунення знайдених вразливостей інформаційної безпеки для скорочення кількості потенційних інцидентів інформаційної безпеки.

6.3.6. Зміни до Політики інформаційної безпеки

Розпорядник Архіву препринтів може самостійно в односторонньому порядку і без повідомлення змінювати Політику інформаційної безпеки, щоб вона краще відповідала меті підвищення інформаційної безпеки та надійності Архіву препринтів.

Отже, автор (співавтор) має періодично переглядати цю Політику інформаційної безпеки. Коли розпорядник Архіву препринтів змінює Політику інформаційної безпеки, оновлюється весь Регламент, а також змінюється дата затвердження на першій сторінці Регламенту. Зміни у Політиці інформаційної безпеки актуалізуються з моменту оприлюднення на вебресурсі Архіву препринтів нової версії Регламенту.

7. Застосування ліцензій відкритого доступу

7.1. Надання відкритого доступу до препринтів, оприлюднених в Архіві препринтів здійснюється згідно з пунктами 7.5, 7.6 «Положення про відкриту науку в НАН України» на умовах ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства — Некомерційна — Без Похідних 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC-ND 4.0) (Attribution — Non Commercial — No Derivatives 4.0 International)), що дозволяє відтворювати та розповсюджувати твір, його частини винятково з некомерційною метою із зобов'язанням зазначати автора твору та без права розповсюдження похідних творів.

7.2. Основні положення ліцензії та повний текст ліцензії Creative Commons українською та англійською мовами наведені на сайті Creative Commons <https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

7.3. Положення щодо застосування ліцензії CC BY-NC-ND 4.0 зазначаються в електронному ліцензійному договорі приєднання на використання препринта на умовах відкритого доступу, форма якого затверджена розпорядженням Президії НАН України від 14.11.2024 № 625.

7.4. Відкритий доступ до метаданих препринтів згідно з пунктом 7.8 Положення про

відкрити науку в НАН України здійснюється з використанням ліцензії CC0 1.0 Універсальна (CC0 1.0) Передання до Суспільного Надбання (CC0 1.0 Universal (CC0 1.0) Public Domain Dedication), що передбачає передання метаданих у суспільне надбання з можливістю копіювати, змінювати, розповсюджувати і відтворювати метадані в некомерційних та комерційних цілях.

7.5. Інформацію щодо застосування ліцензії CC0 1.0 для метаданих установи НАН України, які створюють метадані, зазначають на своїх вебсайтах.

7.6. Згідно зі ст. 1107, 1108 Цивільного Кодексу України ліцензіат не має права використовувати об'єкт права інтелектуальної власності в іншій сфері, ніж визначено ліцензією на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Відповідно до ст. 444 ЦК України щодо публічної ліцензії на використання твору, особа, яка використовує твір на основі ліцензії, зобов'язана дотримуватися визначених суб'єктом авторського права умов, на яких її було видано.

7.7. Особи, які використовують препринти, оприлюднені в Архиві препринтів, зобов'язані здійснювати використання зазначених об'єктів відповідно до вимог ліцензії Creative Commons.

8. Використання персональних даних

8.1. Порядок обробки та захисту отриманих у процесі виконання умов цього Регламенту персональних даних і заходи щодо забезпечення безпеки персональних даних складають Політику конфіденційності, що розроблена відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» та наводиться в даному розділі.

8.2. Політика конфіденційності Архіву препринтів визначає порядок обробки та захисту отриманих персональних даних і заходи щодо забезпечення безпеки персональних даних авторів і співавторів препринтів Архіву препринтів, захисту основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на невтручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних.

Збір персональних даних здійснюється винятково на підставі свідомої та добровільної згоди автора, уповноваженого автора чи співавтора як суб'єкта персональних даних, для використання функціональних можливостей Архіву препринтів та відповідно до чітко сформульованої мети обробки персональних даних:

— для обробки подання і надання можливості куратору препринтів зв'язатись з автором препринта;

— для виконання договірних зобов'язань з оприлюднення препринта, отримання та надання оприлюдненому препринтові DOI.

8.3. Архів препринтів здійснює лише збір інформації, необхідної для реалізації сформульованої у п. 8.2 мети. Перелік персональних даних автора чи співавтора, до яких надається відкритий доступ у процесі оприлюднення препринта та які входять до метаданих, відповідає складу профілю користувача:

— прізвище, ім'я, по батькові українською мовою та латинськими літерами,

— ORCID,

— електронна пошта, вказана у профілі для контактів,

— посада, назва і адреса установи,

— вчене звання і науковий ступінь (в окремих випадках).

8.4. Підписуючи Договір приєднання, автор засвідчує, що він належно та в повному обсязі ознайомлений з умовами використання персональних даних, визначених Політикою

конфіденційності Архіву препринтів (про мету збору персональних даних, склад і зміст цих персональних даних, осіб, яким можуть бути передані персональні дані тощо), а також ознайомлений із власними правами, визначеними Законом України «Про захист персональних даних».

8.5. Співавтор, надаючи згоду на оприлюднення препринта у договорі з уповноваженим автором:

- засвідчує, що він ознайомлений з умовами використання персональних даних, визначених Політикою конфіденційності Архіву препринтів;

- надає добровільну згоду на обробку своїх персональних даних у зв'язку з укладанням та виконанням Договору про приєднання між уповноваженим автором і Архівом препринтів;

- надає дозвіл на поширення своїх персональних даних, визначених у п. 8.3 Політики конфіденційності Архіву препринтів, на умовах відкритого доступу.

8.6. Доступ до персональних даних.

Обмежений обсяг персональних даних відповідно до п. 8.3 стає загальнодоступним після оприлюднення препринта у зв'язку з виконанням Архівом препринтів своєї функції: інформування світової наукової спільноти про отримані наукові результати відповідно до договірних зобов'язань розпорядника Архіву препринтів, що виникли внаслідок підписання автором (уповноваженим автором) Договору приєднання.

В усіх інших випадках повний доступ до таких персональних даних зареєстрованих суб'єктів Архіву препринтів надано лише адміністраторам Архіву препринтів і кураторам препринтів.

8.7. Передача персональних даних третім особам.

Адміністратори Архіву препринтів і куратори препринтів не передають та не розголошують персональних даних, отриманих від зареєстрованих суб'єктів, третім особам.

Розкриття персональних даних можливе у випадках, визначених чинним законодавством України, а також персональні дані можуть бути доступними особам, які надають технічну підтримку та/або послуги щодо удосконалення Архіву препринтів на умовах договору та за умови нерозголошення персональних даних.

Поширення персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних або уповноваженої ним особи дозволяється у випадках, визначених законом, і лише (якщо це необхідно) в інтересах національної безпеки, економічного добробуту, прав людини та для проведення Всеукраїнського перепису населення.

Вебресурс Архіву препринтів може містити гіперпосилання на сторонні сайти та інші ресурси третіх осіб у мережі Інтернет. Ресурси третіх осіб можуть регулюватися власними правилами користування та конфіденційності. Ресурси третіх осіб та їх контент не перевіряються на відповідність вимогам (достовірність, повнота, законність тощо). Розпорядник Архіву препринтів не несе відповідальності за будь-яку інформацію, матеріали, розміщені на ресурсах третіх осіб.

За відсутності процедури рецензування препринтів розпорядник Архіву препринтів не може гарантувати, що жодний препринт не містить персональних даних третіх осіб. Розпорядник Архіву препринтів не несе відповідальності за будь-яку інформацію, матеріали, розміщені у тексті оприлюднених препринтів.

8.8. Захист персональних даних.

Розпорядник Архіву препринтів вживає необхідних процедурних і технічних заходів щодо захисту персональних даних авторів і співавторів від їх втрати та/або неправомірного

доступу до них. Політика інформаційної безпеки Архіву препринтів описана у розділі 7 Регламенту.

8.9. Зміни до Політики конфіденційності.

Розпорядник Архіву препринтів може самостійно в односторонньому порядку і без повідомлення змінювати Політику конфіденційності, щоб вона відповідала чинному законодавству України і точно відображала методи обробки та захисту персональних даних.

Тож автор (співавтор) має періодично переглядати цю Політику конфіденційності. Коли розпорядник Архіву препринтів змінює Політику конфіденційності, оновлюється весь Регламент, а отже, змінюється дата затвердження на першій сторінці Регламенту. Зміни у Політиці конфіденційності є ефективними з моменту оприлюднення на сайті Архіву препринтів нової версії Регламенту.

8.10. Місце знаходження персональних даних.

Володільцем і розпорядником наданих користувачами персональних даних є Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України.

Персональні дані авторів та співавторів зберігаються в автоматизованих системах і на електронних носіях в Інституті кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України за адресою: просп. Академіка Глушкова, 40, Київ, Україна, 03187.